

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

VI. Évfolyam. 11. szám.

NEW YORK, N. Y., TRENTON, N. J., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1909. FEBRUÁR 5-én.

VI. Year. No. 11.

Magyar menhely.

AMERIKAI MAGYAROK AZ AMERIKAI MAGYAROKÉRT.

Az Ohio állambeli Bedfordból kaptam egy megható levelet. A név elhallgatása mellett íme közlök egy levelet:

Tisztelt Szerkesztő Ur! Azok a cikkek, amelyek a new yorki magyar menhelyről a „Bevándorló”-ban megjelentek, indítanak engem arra, hogy a szerkesztő urat soraimmal felkeressem. Én ..... vagyok. Bedfordban lakom. Nem már tíz hónapja beteg s most az orvosok gyógyíthatatlannak mondták a betegségét. Minden tehetségeből kifogytam, a munkából is ki kellett maradnom, mert magamnak kell kezelnem a beteg asszonyt. Az itteni kórházban átvettém egy házat, amely nekem már 900 dollárban van. Nem győzöm a lefizetést, meg a kamatot, meg az egyeteket. Fizetek a clevelandi Baththány-Egylet, a bridgeporti szövetség, a református egyház, a nőm után is fizetem a szövetségeket meg egyet. Most a nőm gyógyíthatatlan beteg és magam sem vagyok valami nagy erővel felruházott ember. Se rokonom, se jóbarátom nincsen s így elhatároztam, hogy az egyetektől és szövetségektől járó járandóságokat átírtázom a menház elnökségére, hogy a menház gondozás alá vegyen bennünket. Hozzáteszem, hogy még munkaképes ember vagyok, aki a menházban is tudna még dolgozni, mert mindössze 41 éves lettem most. Nem akarunk mi ingyenességni s bárki legyen a gondviselőnk, az egyet és szövetségtől kértünk után járó 3000 dollár haláleseti illetéket reá írathatunk. Ezek után felkérem a tisztelt szerkesztő urat, adja át a sorsomat a menház elnökségének, akit alázattal felkérek terhes helyzetem átvételére. Czimem.....

Bedfordi honfitársunknak a new yorki magyar menházba vetett bizalmát széjjel kellett osztanom. Ez a menház alapszabályainak értelmében bevándorolt magyarok utbaigazítására, ideiglenes gondozására szorítkozik jótékony működésében. Rokkantak, gyógyíthatatlan betegek eltartására még fizetés ellenében sem vállalkozhat.

A bedfordi emberpárnak említfogva nincsen kilátása arra, hogy itt Amerikában valamelyes magyar intézménynek töltsesse életének hátralévő napjait. S ez a tény kemény váddal sújta Amerika magyarságát s különösen azokat, akik husz éven át minden lehetőséget és lehetetlen észre igénybe vettek az amerikai magyarok áldozatkészségét, csak arra nem, hogy az amerikai magyar munkások számára maradandó dolgot megteremtessenek. Emelünk az amerikai magyar munkás pénzén itt is, odahaza is szobrokat; segítünk az amerikai magyarok pénzén politikai pártokat, sorsidőzött embereket. Szép és üdvös dolgok voltak mindenesetre ezek is, de mindenképp és mindenekfelett oda kellett volna működünk, hogy az amerikai magyar munkás pénzén alkottassék valami arra az esetre, ha ez az amerikai magyar munkás kifogy a pénzből és erejét elemészette a gyár, a kohó, a bánya.

A kormány, értem a magyar kormányt, nem törődik az idevetődött magyarok sorsával. Ha törődött volna vele, nem volnának Amerikában azok a magyarok. Az ugynevezett vezérek legtöbbje is csak lépésnek tekintette az amerikai magyarságot, amelynek segítségével ő maga óhajtott a magasba felkúszni az ő saját önös ezéjainak érdekében. Törődtek az amerikai magyarokkal akkor, amikor Péternek is,

Pálnak is szüksége volt a magyarokra. Magának a munkásnépek érdekét nem mozdította elő senki. Legjobban láthatuk ezt a legutóbbi másfél év folyamán. Százszázalékosan kérték itt a magyar munkások munkáját. Nyomorogtak, éheztek. Ki gyűjtött ehhez magyarok számára? Ha csak ott helyben az egyik vagy másik helyi bankár vagy egyéb üzletember meg nem könyörült rajtuk, a „vezérek” miatt éhen veszhettek volna mindmégannyian.

Ha már most senki sem törődik ezzel az áldott és mindig minden áldozatra kész magyar munkásnéppel, törődjék elvégre a nép önmagával. Könnyen és minden különös megerőltetés nélkül megvetheti egy oly magyar menhelynek az alapját, amely munkképtelenség esetére a bedfordi honfitársunkhoz hasonló szerencsétlen magyar embereket segízi.

Ha minden amerikai magyar egyet alapszabályainba felveszi egy magyar menhely alapításának szükséges voltát s ha minden tagjától negyedévenként 25 centnyi illetéket kollektál arra a célra, akkor rövid időn belül ér meglehetősen ez az oly nagyon is szükséges magyar intézmény.

Vitassák meg a magyar egyeteket ezt az eszmét, szóljanak hozzá, én minden közleménynek szívesen fogok helyt adni a „Bevándorló”-ban.

Ha senki nem törődik a magyarsággal, vegye ő kezébe a sorsát és együttes erővel, együttes akarattal oly intézmények fognak emelkedni a javára, amelyekről büszkén fogja mondhatni: magam teremtettem.

Singer Mihály.

VÁLASZ KUTHYNAK.*

Valóban elszomorító látványt nyújt a new yorki magyarságnak a nagy Kuthy Zoltán ur, a new yorki 7-ik utcai ref. egyház lelkesze, a *Heti Szemle* szerkesztője. Régóta piszkos rágalmazásokkal él úgy a saját lapjában, mint egy másik magyar újságban. Mindez arra vall, hogy valami nagyon furja a nagy Kuthy Zoltán ur oldalát. Hogy azonban rossz májra való eszelekménynek önző indító okai vannak, az meg kitűnik az alábbiakból.

Aki elolvasta a *Heti Szemle* januárius 30-iki számának vezércikkét, az hamarosan elundorodik a nagyképi frázisoktól és rosszakaratú rágásoktól, amelyek fotografikus hűséggel adják vissza a cikk írójának érzelmi, értelmi és erkölcsi felfogását.

Utálatos dolog az, ha egy lelkész, akinek az volna a feladata, hogy szószólója és példaképe legyen a felebaráti szeretetnek, az igazi keresztény erényeknek, ilyen válogatottan durva és izléstelen, tisztességes emberhez semmiképpen sem méltó eszközökhöz folyamodik s még attól sem retten vissza, hogy egy testvéregházat denuncziáljon. Azt persze elfelejtette, hogy az elhajtított kö esetleg a saját fejét fogja bezúzni.

A jövő fogja megoldani azt a talányt, vajjon a nagy Kuthy Zoltán urban a rosszakaratú irigység, avagy a nevelés-egyes ostobaság nagyobb. Azt, hogy mindkettőnek számalmas tulajdonosa, ezuttal is bebizonyította.

Nagy Kuthy Zoltán urnak végtelenül fájdalmasan esik az, hogy a new yorki reformátusság gyümölcsös kertjében termelt gyümölcsöket nem élvezze.

* Az e cikkből foglaltakért a bekezdőket terheli a felelősség. A szerk.

heti szive vágya szerint nyugodtan, minden gondtól és bajtól menten. Ezen azonban nem csodálkozunk, mert eddigi működése alatt nagyon is rossz kértésnek bizonyult s ha a kertben még egyáltalán található gyümölcs, bizonyára nem az ő érdeme. Gondatlan pástor az, aki a kereszmban dözöl és magára hagyja a nyáját. Nem esoda, ha ez a nyáj aztán oszladozik s ha a nyáj végre belem az ilyen pástorba és gondosabb pástor, biztosabb akol után néz, az sem másnak a hibája.

A fentemlített cikknek nagy tiszt. írója minden áron azt szeretné ránc fogni, hogy mi nem vagyunk igazi reformátusok, hanem, — Uram segíts! — hitetlen pogány presbyteriánusok. Tehát mint ilyenek megnevelézzük a new yorki magyar reformátusságot. Ez ellen a többször ismételt ráfogatás ellen mi ez ideig még csak nem is tiltakoztunk, annyira kiesiesnek és nevelésesnek tartottuk azt. Tudja azt minden józan gondolkodó ember, hogy habár a presbyterian board fizeti lelkészünket, még mi azt önmagunk erejéből fogjuk tartani, azért épp oly igaz reformátusok vagyunk, mint bárki más. Ilyeneknek ismerjük magunkat és ilyenekhez illően eszelekszünk. Nagyon érdekelné bennünket, ha a nagy Kuthy Zoltán ur megmagyarázná, hogy mivel rosszabb protestánsok a presbyteriánusok, mint bármely más protestáns felekezet.

Piszkot szórni, rágalmazni nagyon könnyű dolog. De tessék valahára bizonyítani is.

A fentemlített cikkből nagyon világosan kilátszik a lólab. Hiába burkolózik írója ájtatos szemforgatások és kenetteljes szavak mögé. Kuthy Zoltán ur mérges fulánkját egyre lelkészünkbe és egyházunkba döfte. Mi hallgatunk. A nagy tiszt. cikkiről nem tartottuk méltónak arra, hogy vele polemikába bocsátkozzunk. De mindennek van határa, ámbar a *Heti Szemle* gonosz rágalmának nincsen. Evégből figyelmeztetni óhajtuk a nagy tiszt. szerkesztőt, hogy ne menjen az a napra, akinek vaj van a fején. Jól tudja, hogy önéki van legkevésbé joga ahhoz, hogy a nyilvánosság elé lépjen és bárkire is piszkot szórjon, jól tudja, mivel tudatában van annak is, hogy kezünk között vannak oly bizonyítékok, amelyek alapján az ő valódi képében mutathatjuk be őt New York magyarságának.

De nekünk a veszekedés sem nem szándékunk, sem nem kenyerünk. Joga, sőt kötelessége azonban minden embernek, magát méltatlan támadások ellen megvédeni. Mindeztideig hallgatunk viseltük el a támadásokat, dolgoztunk becsülettel és kitartással. Ekképp fogunk dolgozni a jövőben is s majd az eredmény fogja megmutatni, hogy melyik volt a jobb munka.

Nagy tiszt. Kuthy Zoltán ur az ő piszkolódásaival és rágalmakkal elérte azt, hogy híveinek nagy száma megborított s otthagya az egyházát. Ha így dolgozik továbbra is, a „gyümölcsös kert” még csak savanyu szőlővel sem fog fizetni. Régi közmondás: az ajgát, akinek a háza ég. A nagy tiszt. urat nyilván már szörnyen nyaldossák a lángok. Egyelőre ennyit. Reméljük, hogy a nagy tiszt. ur már ezekből is levonja a maga számára a konzekvenziákat.

A new yorki 17-ik utcai magyar ref. egyház elüljárásága nevében, 1909 évi februárius 2-án, Farkas István, egyh. jegyző, Varga József, Hódossy Ferenc, Lőkös István, Czákó János, Bakó Gyula, Nehéz József, Bak Károly, Szarka Károly, Öndy Béla.

Kereskedelm és munka.

HOGYAN SZOLGÁLJA EZ ORSZÁG KORMÁNYA A KÖZJÓLÉTET.

Az amerikai ember méltán tekinthet teljes meglepéssel nagyszámu államtisztviselőinek hatalmas seregére, akik arra vannak hivatva, hogy ipari nagyságának, bel- és külkereskedelmének lassu, de következetes és fokozatos emelésén dolgozzanak. A kívülálló nem is sejt, hogy milyen lázas tevékenység folyik ez irányban a kereskedelmi minisztérium számtalan irodájában, s hogy milyen hatalmas apparátusra van szükség fontos hivatásának megfelelő lebonyolítására.

Az Egyesült Államok kereskedelmi minisztériuma több, mint 10.000 alkalmazottat foglalkoztat, akik egy miniszter fenntartása alatt 12 osztályba csoportosítva dolgoznak. A jelenlegi kereskedelmi miniszter Strausz S. Oszkár, aki mellette ezt a fontos állást elnyerte volna, jelentékeny érdemeket szerzett a közpályán. Hosszu ideig képviselte az Egyesült Államokat a török udvarnál, s tagja volt a hágai békebiróságnak is. Hosszu ideig volt ügyvéd, majd tevékeny tagja lett egy nagy new yorki kereskedelmi cégnek.

Amerikai kereskedelmi miniszternek tényleg sokoldalú embernek is kell lennie, ha megdolgozik, hogy hányféle ügy van a gondjaira bízva. Az ipar, a kereskedelem, a hajózás, a halászat, a szállítás, a munkásügyek, csak néhány főbb részei képezik a vezetése alatt álló ügyeknek. Ehhez jönnek még: a kereskedelmi társaságok, s ezek szervezeteinek ellenőrzése, a nemzetközi kereskedelem; a világitótorony-szolgálat, a hajózás védelme; a vízszabályozás, az utépítési ügyek; bel- és külföldi statisztikai adatok gyűjtése, összeállítása, közrebecsátása; a kereskedelemre vonatkozó jogügyek, engedélyek, szerződések kezelése, új törvények alkotása, s a meglévők betartásának ellenőrzése; felvilágosítások szolgáltatása minden, a kereskedelem és az iparra vonatkozó ügyben.

Egyik legfontosabb osztálya a gőzhajózás és a hajózás felügyeletével s ellenőrzésével foglalkozik. A gőzhajó-felügyelet az 1838. évben kezdődött. Ezt az irodát 1852-ben újjászervezték, s az iroda azóta kevés változtatással az akkor megállapított alapelvek alapján működik. A statisztika, melyet némelekkelmetlen igazmondásai miatt annyira gyűlölnék, míg mások nagyra becsülnék, igen fontos részt foglal le a minisztérium működéséből. Rendes nyilvános statisztikát 1820 óta vezetnek. Kezdetben a jelentések kiadása évente és alkalmilag történt. Havi jelentéseket 1880 óta adnak ki.

A kül- és belkereskedelem érdekeinek határozottabb előmozdítására Strausz kereskedelmi miniszter 1907-ben szervezte az Országos Kereskedelmi Tanácsot, melybe bevonták az amerikai ipar- és kereskedelem nevezetesebb alakjait, hogy ezeknek alkalmuk legyen tanácsokkal és véleményekkel a közérdeket előmozdítani. Ez alkotás révén a minisztérium az ország érdekeivel közvetlenebb és gyakorlatibb érintkezésben áll, mint azelőtt. A tanács elnökéül Schwab H. Gustav-ot, az aczéllírályt, titkárául H. Corvint választották meg, s állandó irodája Washingtonban van.

Főntos hivatása van a bevándorlási ügyeket kezelő osztálynak is. Nemrég létesítettek ennek keretében egy értesítő-irodát bevándorlók számára, honnan bevándorlók minden ügyben díjtalan felvilágosítást nyerhetnek.

Nagy és fontos munkát teljesít a

munkásügyi osztály is. Ennek tevékenysége a munkásérdekek előmozdításában áll, a szó legteljesebb értelmében. E célból ez osztály folyton dolgozik újabb javaslatok, indítványok, ötletek kidolgozásán, s ez irányban oly tevékenységet fejt ki, mely sehol más országban nem tapasztalható. Az osztály közbenjár a munka és tőke között gyakran előforduló ellentétek kiegyenlítése érdekében is, s e téren számos nagy sikert képes felmutatni.

A népszámlálás nagy munkáját is ez a minisztérium végzi. Hogy ez milyen nagy munkával jár, erről némi fogalmat nyújt az is, hogy az 1900. évi nagy népszámlálás 11.854.817.91 dollárjába, vagyis átlagosan fejünkint 15.5 centbe került az államnak. Az adatok rendbentartását és összeszámolását külön ezétra készült, mesés tökéletességgel nagy számológépeket végeztek. Minden egyes személyről külön kártyalap van kiállítva, melyre rá vannak vezetve az illető személyre vonatkozó összes adatok.

MAGYAROK NYOMORBAN.

Beteg anya számára lopott fiatal magyar asszony.

A new yorki élet végtelen nyomorát tárta fel egy életkép Breen new yorki rendőrbíró előtt. Egy *Klein Emilia* nevű fiatal magyar asszonyt, aki megvakult édesanyjával a 64-ik utca 419. száma alatt lakik, azon vád alatt vezettek a bíró elé, hogy egy üzletben lopott.

A fiatal asszony könyek közt beszélt el szomorú történetét. Férje elhagyta s neki kell most megvakult anyjáról gondoskodnia. Munka után nézett, de sehogy sem bírt kereszethet jutni. Készségbeszében lopásra adta magát. Könyörgött, ezreszente haza, mert anyja különben elpusztul.

A bíró egy rendőrt küldött az asszony lakására. Minden szava igaznak bizonyult. Az áruház tulajdonosa erre visszavonta a vádat, mire a bíró szabadon bocsátotta őt. Hazamehetett. Nyomoroghat tovább.

A CZÁR ORSZÁGÁBÓL.

A napokban derült ki, hogy Azeff, aki az orosz szocialista párt egyik neves vezére volt, tulajdonképpen a kormány szolgálatában állott, s ennek teljesített kémszolgálatokat. Főhivatása volt egyes embereket bünye csábítani hogy azután ürgy legyen azokat börtönbe csuktatni és ártalmatlanná tenni. Ezt hivatalos megbízásból tette.

A gyilkolás és büntettek nagyban elkövetése már állami ipar Oroszországban, melyet az orosz kormány nosított meg, hogy ürgye legyen drasztikus rendszabályok létesítésére. Moszkvában és Odesszában előkelő társaság alakult, mely magasrangú kormánytisztviselőkhözjárulásával üzi rendszeresen az utonállás és a gyilkolás mesterségét. Ez az oka, hogy stáriális törvények látszólag szükségesnek az ország biztonságának érdekében.

És ami az orosz kormányra legjobban kompromittáló, az az, hogy midőn egyes gattettek napfényre kerülnek, ez nem a hatóság, hanem azoknak érdeme, akik az orosz nép jogait védelmezik, s akik maguk is a törvényen kívül állnak, s üldöztetnek az orosz czár kormányzati politikája értelmében.

Németh János

V. CSÁSZARI ÉS KIRALYI KONZULI ÜGVIVŐ, A LEGREGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGYELARUSÍTÓ BANKÁR AMERIKÁBAN. A HONFITÁRSÁK MINDEN NÉVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LELKIISMERETESEN JÁR EL ÉS EZÉRT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZA FORDULJON. ARJEGYZÉKEKÉRT, BORITÉKOKÉRT, VALAMI' T.

MINDEN FELVILÁGOSÍTÁSÉRT IRJON E CZIMEN:

John Németh, Banker, 457 Washington St., New York, N. Y.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

LOEW N. VILMOS KEMÉNY GyÖRGYÉRT. Olvasóink emlékeznek arra, hogy a new yorki magyar bohémek Loew N. Vilmos és Kemény György amerikai magyar irodalmi munkások tisztelésére estélyt rendez-

tek. Ez estélyen Loew N. Vilmos gyönyörű költeményt mondott el Kemény György ünnepelésére. Ebből a költeményből a következő részletet hozzuk íme angol eredetiben:

Throughout thy hundred poems I found
Magnificence of thought and pomp of sound,
Clear depth of sense, expressions charming grace,
And pictures glorious of that dear place
We call our home, to which our hearts are bound.
The Magyar Song resounds on great Lake Erie's shore,
The zephyr carries it to where the engines roar
Where from the bowels of earth is brought the coal,
The mighty cities where like sea waves roll,
The millions of men who all their lives
Are battling in life's everlasting strife;
In forest, field and farm and all around
And everywhere where Magyars can be found.
The immigrant, who patiently had borne
His heavy yoke, forsaken and forlorn,
Heard then the Song! and lo! again he hopes,
Again the azure sky smilingly ope
Itself to him. He thinks angels above
Where singing tuneful Magyar Songs of love;
Feels, that relief has come; he is no more.
Forsaken and abandoned and heart-sore,
New life hath given him the Magyar Song
For which unconsciously his heart did long.
For what is home without the tender lays
And sweetest Magyar Songs of childhood's days?
Aye! with this Magyar Song your tunful lyre
Fans into flame his patriotic fire,
And although far from home, in foreign land,
By cruel fate from Duna-Tisza banned,
A Magyar, loyal, true, he doth remain.
This is your merit then our friend, Kemény!
That with your hundred songs your boundless mind
Brings happiness and bliss to all our kind;
That you enrich them with the treasures of your thought
And teach them what your Muse divine has taught:
That here, where all but money-making try
You still are guided by ideals high.
For this we love, esteem and honor you
And recognize in you a comrade true.
Your name in coming years will brightly shine
And in your honor now I raise this glass of wine
And give this sentiment: „Drink deep and long
To George Kemény! The true born son of song!”

UTÓHANGOK A BOHÉM-ESTÉLYRŐL. Vettük a következő levelet: *Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!* Lelkem még most is a feledketlen bohém-estély szellemének hatása alatt áll. Lelkileg még most is ott vagyok, hol a

mámornak, a bornak, a jó barátságának és a zenének hatása alatt megnyílván a lelkek, olyan szípközre, szellemes dolgokat vetettek felszínre, melyek szinte elképráztatták az embert. Öszintén mondván, sohasem gondol-

tam volna, hogy itt, ebben az idegen világvárosban, hol minden és mindenki csak a mindenható dollár után lát-szik futkosni, hol mindenki csakugy keresztülrohan az életen, hogy ebben az idegen, nagy, zajos, nyüzsgő, tülekedő világban egy kis lelkes magyar társaság éljen, mely kineveti a földi javak után futkosó, léleküres tömeget és a szeretet s a barátság jelében ölelkezve, jó vacsora és tüzes bor mellett, a szellemet, a lelket művelje. Tényleg, nem tudom, mit dicsérjek a bohém-estélyen? A kitérő vacsorát [a turós tészta egy kicsit edesebb lehetett volna], a jó bort, a vidító-bólitó-lelkesítő zenét, a szellemes, szípközre tőzöket, vagy pedig azt a melegséget, mely jölesét egyetértésben fonta az egész társaságot, feledhetlenné téve ezt az estét?...

Hanem, Szerkesztő Ur, főbohém Uram, szállok az Urhoz! Mig ott szerényen meggubbadtam a magam kis ülésén [valahol ott lenn az asztal végén], mig szinte telezivtam magamat az estélynek hangulatával, lelmem a bohém-tanya falain átrepülve, beröpkötte New Yorknak füstös gyárait, elvishetetlen sweat-shopjait, hol a létért való keserves küzdelemben fiatal magyar leánykák és gondverte magyar családapák, fiatalok, öregek egyaránt, lassan, de biztosan, leörlik egyhangú, szomorú életüket, azt az életet, melyben bizony kevés a változatosság és melyben — köve hiszem, hogy élvezet-képpen szereplnének a magyar „bálok” és „színelőadások”, a new yorki magyar társadalmi életnek eme egyedüli, a nagyközönségre nézve nyitva álló megnyilatkozásai. Ott a magam helyén ülve, ugy el tudtam képzelni, hogy milyen egyszerű is volna, ha az a 40—50 lapszerkesztő, orvos, ügyvéd, kereskedő, diplomata, mérnök és még Isten tudja mi, kik a bohém-estélyen résztvettek, egy magyar irodalmi társaságot képeznének, mely egyrészt így időszéri, közös, belső társas-összejöveleket rendezne, másrésztől azonban ezt az elhagyott, szegény magyar népünket tudományos és tréfás irányú, külső rendszeres előadásokkal segítené, oktatná és vezetné.

Milyen jó volna, ha dr. Horn valóban szellemes verses felköszöntői és tréfás jóvendőlései mellett az emberi testről és egészségről is tartana komoly, rendszeres, folytatódó előadásokat a magyar nép részére; milyen jó volna, ha Czukor és Hunfalvi e „csaló, hazug

Alapított az 1889-ik évben.

Egyesült erővel.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.

A PENNSYLVANIA VASÚTTÁRSULAT EGYEDÜLI MAGYAR FŐÜGYNÖKSÉGE

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

207 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.

DUQUESNE, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az 6-házba gyorsan és biztosan; a legrövidebb időn belül kéz-besztjük a pénz kiutalását igazoló eredeti postal feladó-vevénnyel.
VESZÜNK ÉS ELADUNK külföldi pénzeket. Pennsylvánia állam bankházainak nagy részét mi látjuk el haza pénzzel. Pénzeket elfogadjuk megörzés végett és fizetünk kamatot; kívánságára elhelyezzük bármely hazai bankban, vagy a Magyar Királyi Postatakarékpénztárban és beszerezük az eredeti betétkönyvecskét.
ELADUNK HAJÓJEGYEKET bármely hajóra a hajótársulatok eredeti árán és nagy kiterjedésű összeköttetésünkkel fogva utasaink mindenütt a kellő védelemben részesülnek.
JOGI KATONAI, TELEKKÖNYVI ÉS HAZAI PERES ÜGYEKBE szakértelemmel, gyorsan és pontosan járunk el.

Írjon árjegyzékért e címre:

JACOB KLEIN

1340 PENN AVENUE,

PITTSBURG, PA.

és gyilkos — s más hasonló czéhek védői — a „butaságok”-on kívül az amerikai jogról és politikáról is beszélnek; milyen jó volna, ha az újonnan megalakult amerikai magyar mérnök- és építész-egylet belső, szakelőadásain kívül a nép számára is tartana népszerű módon tartott technikai előadásokat; milyen jó volna, ha volna olyan irodalmi társaságunk, hol Loew, Kemény, Lukács, stb. az irodalomnak jeles munkatársai és uttorói szellemük kincseit felolvasnák és azokat mintegy közvetlen közelből a népek átadnák.

Milyen jó volna?... Szerkesztő Uram, főbohém Uram, pendítse meg az eszét. A lelkes társaság együtt van: csak meg kell fújni a trombitát és mindnyájan csatarendbe állunk.

Bohémtársi szeretettel

Mandel Ernő.

Adtunk a levelet és szívesen vesszük, ha az érdekeltek hozzájárulnak. Mi a magunk részéről örömmel üdvözlöljük a Mandel ur által felvetett eszmét és szívesen állunk az eszme szolgálatába.

A szerk.

A NEW YORKI MAGYAR SZINTARSULAT. A new yorki magyar, színesek, akik annyi elismerésre méltó odaadással tölték éveken át a magyar Thespiának szekerét s akiknek kulturá-

lis munkájukért örökös nyomor jutott osztályrészül, vasárnap valahára telt házat láttak maguk előtt. A Gésák című gyönyörű operett került színre elég jó sikerrel. *Almásy Irma* kitérő hangyagot hozott magával Mimosá nehéz szerepéhez s partnerje, *Karacs Imre* Reginaldot tüzel és hangbeli tekintetben kifogástalanul játszotta. *Thury Ilona* Rolly Mollyja bájos volt, amint-hogy ez a derék színész jókedvet, életet önt minden szerepbe. A francia nő *Karacs Ilona* sikkelt adta. Dicsérettel kell megemlékeznünk *Horváth Lajosról*, aki mint teaháztulajdonos megkacagattatta a közönséget, anélkül, hogy bohócczá fajult volna, pedig a szerep erre csábít. Hasonló dicséret illeti meg *Nagylaki Kálmánt*, aki a japán márkít jölesű díszkrét humorral alakította. Kisebb szerepeket ügyesen töltötték be *Halász Emma*, *Poprádi Teresi*, *Farkas Annuska*, *Veiszhaus Rózika*, *Erdős Paula*, *Kosztá Ákos*.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB ÉS LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyarutatók egyikének. Főkiródk: *Wharntonban, Alphon*, *Franklin Furnacen és South Bethlehemmen*. Főzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

TÁRCZA.

NAGYMAMA MESÉL...

Írta: Szabóné Nógáll Janka.

A gyerekek egész nap rettegtek, bujkáltak, rémülöztek, menekültek s azt kívánták: bár soha se lenne este és ne gyujtanák meg a szeliden világító lámpát.

— Hallottátok! Nagymama azt ígerte, hogy maga köré gyűjti az unokáit és a szeliden világító lámpa fénye mellett elmond egy karácsonyi mesét. Szévé ki pól!

Ezek a gyerekek ugyanis nem olyan papirosból és tintából való angyalok voltak, amilyeneket a gyermek-újságokból ismerünk. Túrelmesen, illedelmesen ülő kicsinyek, akik sima haj alól és tiszta gallér fölött nyíjják kerekre a szemüket s a szeliden világító lámpa köré gyűlve a nagymama ajkán esüggnek; csendzavarás, közbeszólás, sőt kritizálás nélkül tűrik, hogy az író bácsi őket megnevesítse, buzdítsa s a művelte fejében felvéve a honoráriumot, magának is csapjon végre egy görbe napot. Nem ilyenek. Azért is tagadom meg tőlük a gyermek-szót, a szóból az enyhítő, valóságos eszményítő m-betűt, mely a hétköznapi, kézzelfogható gyerekeket leszűri, megpuhítja és megédesíti.

Ezek szüretlen, puhitlan, husból-vérből való, minden zsírral megkent kis mocskos hunczutok voltak, akik mindent tudnak, mindent látnak, mindent olvasnak s akik ezt — a felvilágosítás századában — immár nem is kötelesek eltagadni. Tudják, hogy ki hozza a karácsonyfát a vánháztérről, nem tanácsolják, hogy annak, amit a golya rüptében elejt, valaki nagyon megörüljön, látják, hogy a kéményseprő nem a gyerekeket, hanem a szolgától ijesztgeti, tudják, hogy a drótosított mind elment Amerikába és azt mondják, hogy a kekre nyitott szem, a szelid fényű lámpa, s főként az, hogy a hallgató a mesélő ajkán esügg, mind csak régi frázis. A nagymama-mesék pedig... Bizony csak arra jök, hogy a nagyok magukat feldicsérjék s becsapják vele a kisebbeket.

— Utánam! Meneküljünk! Mikor ez a vészkiáltás hangzott, az egész kis zsvány-banda falun volt. Alacsony házban, ahol karosszék, lámpa, terítés asztal is volt a mesélő nagymamán kívül. Nem egy ház gyermekei voltak, hanem egy kiterjedt familia apróságai, akiket a legszínesebb rokonok gyűjtöttek össze az ünnepekre. Persze, mert hiszen a szegények valami kellemesebb mulatságot, mint a rokonok kötelek erősítése, nem tudnak se kitálalni, se végrehajítani soha.

A nagymamát meg a nagypapát majdnem kölesünkérték a vendégség idejére az ágyneművel és evőeszközökkel együtt. A gyerekek legnagyobb része ugyanis más-más, de a két öreggel testvér nagyszülőkhoz tartozott. Nagymamák csak egy unokát hoztak, aki aztán, minthogy leány volt, csakhamar élére is állott a bandának.

Illett neki. Nemcsak azért, mert öregebb volt pár évvel. De egészen más fajta volt. A többi sárga-hajú, málészájú, kerek szemű krumpji-gyerekek volt, ez a kislány karcsu, finom arcú, tüzes szemű és dacos állu. S míg a többi kis tuceztabeli mind hűsögesen beszámolt a család ősrégi származási jelével: a jobb szem alatt levő hármas szepölve, ennek az unokának tiszta volt az arca. Különös jel gyanánt a bal hüvelykujja elkanyarodott s a jobb füle szegetlenül maradt.

Honnan eredt ez? Micsoda szeszélyes játéka lehetett a természetnek? Az öregek régen elfeledték, talán sohasem is magyarázták, hanem hogy a gyerekek ne tudják, bajos volna állítani...

Ezt a kis lányt Tinkának hitták. Az igazi neve Krisztina volt, az anyja után és a Ladoméry-grófok ősanja után, akire a Tinka családjában, mint hű gárdatiszti családban, mindenki igen melegen emlékezett. Bárha csak egy puderes fejű és keményrefűzött dereku arczképről ismerték. De ez a kép oly szép volt, hogy a Tinka nagymamája annak idején rácsodálkozott s behozta a családba a szegetlen fület, melyet a képen három kis lokni takart el, de a hagyományok szerint igazi Ladoméry családi-jegy volt.

— Utánam! Meneküljünk! Mikor ez a vészkiáltás hangzott, az egész kis zsvány-banda falun volt. Alacsony házban, ahol karosszék, lámpa, terítés asztal is volt a mesélő nagymamán kívül. Nem egy ház gyermekei voltak, hanem egy kiterjedt familia apróságai, akiket a legszínesebb rokonok gyűjtöttek össze az ünnepekre. Persze, mert hiszen a szegények valami kellemesebb mulatságot, mint a rokonok kötelek erősítése, nem tudnak se kitálalni, se végrehajítani soha.

A Tinka mamája amiatt, hogy a családi jegyekben ilyen kavarodás történt, bár egyetlen és elkényeztetett lány volt a nagymama házában, mindig elégedetlen volt. Ugy járt-kelt az egyszerű tisztartói hajlékban, mint aki elégedett és keres valamit. De ha megkérdezték, azt mondta, hogy valami titkos finom ösztön kielégítését keresi.

Ezt természetesen senki sem értette és a Tinka mamája tovább keresett. Nézett az égre, nézett a földre, bement mindenüvé, még az istállóba is. Itt persze szintén szomjasan maradt a finom ösztön, ellenben Tinka mamája elsőszöket a paradés koessissal, ami elvégre uri tempónak elég uri tempó volt.

Enyhítette a hibát az, hogy a kocsis anyja viszont a Pontaméry-grófok arczképarcában csodálkozott rá egy ősa mellképére, s ezért a családba egy elkanyarodó balláb hüvelykujjat hozott.

Évekig járt oda a csodálkozó, keresgélő, elégedetlen lány s mikor hazakerült, már semmit sem keresett, semmin sem csodálkozott. Mikor pedig pár hétre rá meghalt, az arca nagyon elégedett volt. Az füres ékszerdobozain, a rongyos ruháin s a hátán levő kék folton kívül azonban a kis Tinkát is magával hozta.

Tinka hűsögesen örökölt mindent. A szegetlen fület, a hüvelykujjat, az anyja csodálkozó, keresgélő szemét, az apjától pedig a fityüléssel együtt mindazt, amit kocsis-tempónak nevez a közrlemény.

Ez a lány állott a bujdosó zsvány-csapat élén s oly ügyes kanyarodásokra, oly sikeres vágatásokra hajtotta a csapatját, hogy bámulatos biztosan oldtak kerekelt a nagymama meséje elől.

Nagymama már minduntalan majd megszorította őket. Már ugy volt, hogy stímmelt, már hozzá fogott, de mire felnézett, hogy learassa a sikert, a hallgatóságnak hült helyére talált. Valahol a folyosó végén suttogott és kunczogott, miután négykézláb osont ki a szobából.

Végre is nagypapa vette kezébe az ügyet. — Lánzos-lobogós, meg fogjátok hallgatni a nagymamát?

Nagypapa tudta, hogy a hallgatás nagymamára nézve végzetes is lehet. Emlékezett egy olyan karácsonyra, mikor ez a mese valahogy megszorult. Ennek aztán rettenetes baj lett a vége. Doktorért, papért kellett szalasztani. Elégett öt iteze korpa a melegítésben, elprédálódott két font mustár-pép, igény kellett két hatfontos gyertyát és fogadni három szerdai böjtöt.

Nagypapa nem is álmódta, hogy mi baj van ezzel a mesével. De ez a mese nem volt mese. Ettől szabadulni kellett minden évfordulón.

Nagymamát az első hópihékkel, az első dérral már megszállták a vágyak és olyan szük lélekzettel, olyan meredt szemekkel várta a megkönnyebbülést, mint a nagy bönök hordozói, nagy titkok rejtegetői a vallomást. Akikről azt olvastuk, hogy végre elrohannak és bekiáltják a rengeteg mélyébe, a rónák kőszá szelőlőjébe, a rohanó vizek árjába azt, ami a szívüket nyomja...

Nagypapa, hogy a doktort, borogatóst, testamentumot, papot elkerülje, a sarkára állott. Nagy fenyegetéssel, de nagyobb ígérettel végre hallgatásra bírta a gyerekeket. Különben is megfurdették őket és kezüket, lábukat bepakolták, hogy jobban száradjanak.

Végre begurult a karosszék, bejött nagymama, égett a lámpa és a mesének sem állta útját semmi. Csak Tinka ült le szemközti, feltámasztotta az állát s ugy nézett nagymamára, mint aki azt mondja:

— Na, mesélj, ha mersz...

De nagymama tulnézett rajta. Egyáltalában az egész mese folyamán ezt a hallgatóját kihagyta a játékból. Szelid, két szeméi inkább nagypapa felé fordultak, s mialatt a szegény rokonok sírásra készen néztek rá, nagymama mesélt:

— Éppen ilyen szép fehér nap volt akkor is. A hó sűrű, foszlós pelyhekben esett és a völgyben olyanok lettek a kunyhók, mint egy-egy pupushátu fehér háznyul. Korán esteledett, meggyújtották a mécseket s a házak piros

szemmel pislogtak ki a fehér fedelek alól.

En magam szorgalmas és jó asszony voltam. Ilyenek nincsenek is már a világban. Ösztől kezdve kötöttem a téli harisnyákat, varrtam a meleg ruhát és karácsonyra, kalácsesal, piros almával levittem a völgybe a szegény favágóknak.

Akkor nagypapa tisztartó volt Ladoméron. A vadászkastély alatt, szép köházban laktunk. Tiszta jegyenesor vezetett fel tőlünk a kastélyhoz. Volt öt szobánk, szép virágos kertünk, nagy udvarunk. De ebben csak én jártam keltem egyedül. Nagypapa mindig a gróf dolgában fáradott, mert a gróf azon a télen a kastélyban lakott. Az öreg gróf, aki ott lóg az ebédönkben. A szakálla a melléig ér és fehér, mint a hó.

Hát akkor is megraktam két nagy batyut és mondk, hogy lemegyek a favágókhoz. Felvettem a milliför ruhámat, a spiczepintlis derekamot, a selemy krispinemet, a hattyuprémek kék-bársony kapisonomat és elmentem. Nagypapa mondta is, hogy vigyem magammal legalább a belső asszony voltam. De én nagyon fűrés és bátor asszony voltam. Ilyen nincs is már a világban. En soha a készlet helyembe nem vártam és soha semmitől meg nem ijedtem. Mentem magam. Pedig az ut sikos volt és fellelő kapaszkodni is bajos.

— Felfelé? — kérdezte Tinka. De nagypapa rögtön leintette:

— Ne zavarj a nagymamát.

És a mese folyt:

— Nagyon nehezen haladtam, pedig én erős, vállas, megtermett asszony voltam. A derekamot át lehetett fogni két arasszal, de a csipőmon elülhetett volna két hathónapos gyerek. Piros voltam, mint a rózsá és az anyósom, mikor először meglátott, megnyálazta a zsebkendőjét s azzal dörzsölte az arcomat: nem fog-e? Dehogyan vannak már ilyen asszonyok a világban! Soha én agynak nem estem, orvosságot be nem vettem. Csak éppen a balbókám volt gyenge és vértolulásom volt olykor. De nagypapa erről nem is tudott. Nagypapa mindig vadászott, ha nem vadá-

Jövő vasárnap delutáni 3 órakor a *Szerencsés* kerül színe a Webster Hallban, a 11-ik utcában.

A múlt vasárnap előadást este kedélyes mulatság követte *Bartók* második avenucheli magánvendéglőjében. A színes és ezek barátai ott vacsoráltak a vacsorát énekkel és humoros előadásokkal fűszerezték. Almásy Irma, a Serly-nővérek, Karacs Imre, Koszta Ákos, Horváth Lajos, Nagylaky s mások igazán kellemessé tették az estét, amely az éjfél óráig elnyúlt.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG. Felhívás az összes amerikai magyar együletekhez. Felkérünk minden együletet, esetleg több egyület megbízottaitól alakult bizottságot, mely márczius 15-ikét megünnepelni készül, hogy ezt az Amerikai Magyar Szövetség titkári hivatalával tudatni sziveskedjék. Ugyanis arra kárjuk felkérni minden márczius 15-iki ünnep rendezését, hogy az ünnepély műsorában egy pontot a Szövetség ügyének engedjen át, olyként, hogy arra felkért szónok ismeresse az Amerikai Magyar Szövetség céljait és egyuttal ki legyenek oszthatók a Szövetség által kibocsátott füzetek. Szövetségünk eszméi vérokonosságban állnak a márczius 15-iki eszmékkel, és így ez a programpont csak hozzájárulna az ünnepély jelentőségének emeléséhez. A Szövetség titkári hivatala minden rendezéssel, mely szíves lesz a Szövetség kérését teljesíteni, közvetlen levelezés útján fogja elintézni a részleteket. Minden levelet tessék erre a címre intézni: „Hungarian American Federation, 515 Superior Building, Cleveland, Ohio. Haza-fias tisztelettel az Amerikai Magyar Szövetség központi tisztkára nevében: *Barnas Henrik* titkár, *Kemény György*, ügyvezető elnök.

ANTALICS GYÖRGYÖT MEGOPERÁLTÁK. *Antalics Györgyöt*, Franklin Furnace-ban lakó honfőtársunkat, aki az ottani magyarság szervezése körül igaz érdemeket szerzett, dr. *Hora Ferenc* new yorki jeles magyar orvos a héten egy new yorki magán-kórházban megoperálta. Bár a műtét veszélyes volt s bár Antalics néhány hétig kórházi ápolás alatt marad, fölépülése az orvos állítása szerint biztosra vehető.

szott, a pappal kártyázott, mikor pedig hazajött, mindjárt lefeküdt és aludt. Most is az erős kapaszkodásban elcsorult a lélekzetem, a lábam is megbicsaklott, megkaptam a vértululomást és ettől elszédültem. Csak annyit mondtam: Jesszusom, meg a kulesaimat kaptam le a gürtlimről, hogy el ne veszzenek. Mert én ilyen voltam. A kulcsokat soha el nem hagytam és sötétben is tudtam, hogy ki hová való. Most is csak ezt markoltam meg, aztán le-roggytam egy jegenyefa alá.

— Jegenyefa alá? — kérdezte Tinka, de nagypapa felemelte a légyesapót és a mese folyt tovább.

— Bizony olyan voltam, mint aki meghalt. Nem tudtam magamról semmit. A hó pedig egyre esett és én azt gondoltam: Jesszusom, felóra múlva csak egy kis pup lesz belőlem és soha meg nem találunk. De a jó Isten megsegített, mert ő nem hagyja el azokat, akik jóban fáradoznak. Én pedig világegyetemben csak jót akartam. Hullott rám a hó, el is takart, el is altatott, de én egyszer mégis csak kinyitottam a szememet.

— De akkorára, a két batyut már ellopták! — szóltak közbe a szeplos krumpli-gyerekek.

— Micsoda batyut? Nem volt ott semmiféle batyu. De olyan szép, virágos, aranyos, meleg volt minden, hogy én azt hittem: már az égben vagyok és nem fogok visszamenni soha az üres, hideg, esendes házukba.

— Olyan szép ruhája volt a favágónak? — Volt is ott favágó! Mit jött eszedbe?

— Csitt!

Nagymama mesélt tovább:

— A kastélyban voltam, faim. A gróf talált meg, a gróf mentett meg, a gróf vitt fel a két karján. Túl is ílyet egy favágó! Az öreg gróf, aki az ebéd-lében lóg. A szakállja a derekig ér és fehér, mint a hó. Nyolcevan esztendőskorában halt meg. Tíz évvel volt öregebb, mint én. Egyszer mindnyájan meghalunk. Pedig micsoda eleven, szép, erős ember volt! Ő is örökre csak jóban fáradozott. Akkor is befelé indult a favágókhoz. Ugy talált meg. Megmentett, visszaadta az életet és én

A MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET A RUTSEK ÁLTAL MEGKÁROSULT MAGYAROK ÉRDEKÉBEN. Olvasóink előtt ismeretes, hogy *Rutsek Péter* volt connelsvillei bankár mennyire megkárosította magyarokat. Ismeretes az is, hogy Rutsek megszökött. Nem tudják azonban még azt, hogy a futóbankárt januárius 20-án Budapesten elfogták. A pittsburgi magyar jogvédő-egyesület, mihelyt az elfogatról értesült, tagjai érdekében azonnal a következő előterjesztést megszöktette a budapesti főügyészhez:

Nagyságos főügyész ur! Rutsek Péter, akinek Pennsylvania államban Connellsvilleben, Uniontownban és Brownsvilleben keréssett hajójegy-ügynöki és bankári irodái voltak, 1908 évi május hó végén nagyszámu magyar munkásember által reábizott nagy összeg pénzrel az Egyesült Államokból megszökött. A szegény magyar munkásembereknek nehéz munkával — nem ritkán életveszéllyel — keréssett és megtakarított pénzeit elszikkasztotta, elvitte. A mintegy három ezer magyar munkás taggal bíró pittsburgi magyar jogvédő-egyesületnek Connellsville és vidékén levő tagjai közül is az alább névszerint és az összegeket egyenkénti ki-tüntetésével felsorolt szegény magyar bányamunkásoknak az őrizetére bízott pénzeit elszikkasztotta. Rutsek Péter nevében ugyan néhány ház és telek Connellsvilleben, de ezekre a Uniontown, Pa. törvényszék esedéljárását rendelt el. A mi jogvédő-egyesületünk a törvényszékileg is inkorporált alapszabályai értelmében és a megkárosított tagjai megbízásából is, ügyvédjai által bejelentette ugyan a csődtörvényszék-nél a kárköveteléseket, de Rutsek közvetlen a szökése előtti időkben az ingatlanait annyi adóssággal terhelte meg, hogy azokból még kedvező értékesítés esetében sem remélhetnek a szegény megkárosított magyar munkások csak csekély kárpótlást is. Minthogy pedig f. évi január hó 20-án a Uniontown, Pa. kerületi ügyészség és az amerikai hírlapok után arról értesültünk, hogy Rutsek Péter szikkasztó és csaló Budapesten le lett tartóztatva; emellett a hivatalos kötelességünknek tartottuk Nagyságodat, mint a budapesti kir. ügyészség vezetőjét tisztelettel felkérni, méltóztatssék minket értesíteni, illetve kitanítani arra nézve, hogy a magyar

ezt nem is felejtettem el neki soha. Mert én mindig nagyon hálás voltam. Egy morzsáért egy egész darab kenyeret adtam vissza.

— Nincs is már ilyen asszony a világon! — harsogta a kórus és napjaink komolyan közbe kellett lépnie, hogy tovább folyhasson a mese.

— Az életemet megmentette, de a lábam oda volt, a vértululomást is sokszor elővett, annyira, hogy másnap estig nem is mehettem haza.

Ezalatt persze izentünk nagypapának, mert én mindig csak ő rá gondoltam és nagyon sajnáltam. Elküldtünk Pantomérre, ahová vadászni járt, azt izenték, hogy már elment Bagomérré, kártyázni. Mikor pedig ide küldtünk, azt izenték, hogy már hazament aludni. Ekkor a gróf azt parancsolta, hogy világit sem szabad felköltöni.

Én ezalatt majd meghaltam. Ugy sajnáltam nagypapát. De nem hepcsiakodtam, nem rezonéroztam, mert én szelid, engedelmes asszony voltam, amilyen ma már nimes is. Hogy a jó gróf még az ajtót is bezárta — isten nyugsassa érte haló porában — ott maradtam, hogy tökéletesen meggyógyuljak. De nagyon sajnáltam szegény nagypapát...

— Hiszen aludt!

— Csitt!

— Nagyon sajnáltam és a következő nyáron, pedig akkor már nehéz volt a járás, elmentem Radnára. A ballábam formáját, meg egy szivet letettem viaszkból és ötven misét irattam fel, hogy szegény jó nagypapa megnyugodjon.

— De miért? — kérdezte Tinka.

Erre az ostoba kérdésre azonban senki sem felelt. Nagypapa kijelentette, hogy a mesének vége. Tudja biztosan. A miséket végződik, megjegyezte. Tavaly is így volt, harmadéve is, husz, harmincz, negyven esztendővel ezelőtt is így.

— Ugy-e, nagymama?

— Igen, — bólintott bágyadtan, de mosolyogva. Boldog megkönnyebbülést érzett, hogy szívének terhét, melyhez hasonlókat mások a rengetegre, a viharra, a zúgó vizekre bíznak, ő lete-hette a gyermek-szobában.

vádatosság minő bizonyítékokat kívánna, hogy a megcsalt és megkárosított magyar munkás honfőtársaink jogaitak érvényesíthessék, és hogy Rutsek Péter, e gonoszlelkű szikkasztó a méltó büntetését elnyerhesse. — Gonoszlelkűnek állítjuk, mert a bányarobbanásnál, ahol a múlt évben mintegy 100 magyar bányamunkás ölelt meg, több megölt honfőtársunk özvegyének és árváinak (u. n.: özv. Nagy Györgynének \$1600, özv. Toth Jánosnének \$480, özv. Tričko Istvánnának \$400, összesen \$2480, vagyis 12.400 korona összeget) mint a begyült könyöradományokból nyert segélypénzüket is Rutsek Péter fura-fanggal magához kapartatván, elszikkasztotta, elvitte. A szegény özvegyek és árvák pedig most minden támasz és segítség nélkül a legnagyobb nyomorban és nélkülözésben élnek itt. Egyesületünknek Wickhavenben, Pa., Adelaideben, Pa., W. Leisenringben, Pa., Leisenring No. 3, Pa., Star junctionban, Pa. és Connellsvilleben, Pa. levő következő tagjai igazolták a csődtörvényszék hitelesen, okmányilag a kárkövetési-kelet: Szabados István \$608, Kovácsányi András \$886, Tóth József \$900, Pásztor János \$610, Svajkó János \$230, Mihók György \$87, Vizslai József \$183, Tóth Ferenc \$300, Pisák András \$820, Diene Eszter \$186.35, Gebe János \$195, Nagy Gusztáv \$120, Husztek András \$250, Rebrés István \$147, Juszko Sándor \$55, Tóth Ferenc \$900, Kenderes János \$335, Pogány Béla \$35, Bosnyák András \$550, Bosnyák József \$350, Hereznel József \$700, Hagymási János \$700, Hudák Berta \$232, Pintér István \$100, Mészáros József \$100, Jakubka János \$82, Nagy Sándor \$520, Kiss [Tričko] Katalin \$300, Kiss János \$84, Salcezer József \$200, Tencs Ferenc \$400, Molnár József \$125.65, Nagy József \$341, Balla József \$400, összesen \$11.672, vagyis 58.360 korona összeget. Ezeknek kívül még igen sok magyarországi honos szegény munkás-embernek a keserves keresményét, közel kétszáz ezer korona összegben szikkasztotta el Rutsek Péter, akik a csődtörvényszék szinte bejelentették a kárköveteléseiket. Rutsek Péter szikkasztása folytán igen sok magyar ember mélyen sujtatott Magyarországon is, akik az itteni keresményeiket az otthoni birtokaikon levő adósságok törlesztésére és tisztázására takarították meg, de amelyeket Rutsek Péter elszikkasztott, elvitte.

Mély tisztelettel a Magyar Jogvédő Egyesület nevében
Ölvegyi János, s. k. elnök,
Szabó Miklós, s. k. titkár.

UJ MAGYAR LAP. Az Amerikába szakadt magyarok érdekeinek egyujabb bajnoká támadt Pittsburgban. *Kalaszay Sándor* ottanji ref. lelkes *Pittsburgi Híradó* néven új hetilapot indított, mely a pittsburgi és közeli vidéki magyarok érdekeinek van szánva. Most vették a nyolcz oldalra terjedő csinos kiállítású lapnak első számát. Sok szerencsét kívánunk az új lapjárásnak.

NEM KÉZBESITHETŐ MAGYARORSZÁGI LEVELEK A NEW YORKI FŐPOSTÁN. 16 Arkerler George, 80 Budai József, 120 De Tereney Miss K., 155 Erdélyi Eszti Miss, 246 Hartnain Mrs. Karl, 286 Krajcs Meri, 310 Kreiszman A., 333 Kröpfel Luise, 369 Lebovits Paula, 424 Milos Joe, 458 Nyiri Gy., 477 Péter Miss Éva, 506 Reyer Péter, 546 Stamper Dayel, 566 Slavik Mrs. Bertha, 620 Soltész Ilona, 656 Tóth András, 682 Vozik Miss Lizi, 691 Wegly Stefan, 715 Woerle Irma, 724 Zlinsky Károly. E. M. Morgan, postamester.

A FEGYENCZ FELESÉGE. Né-hány év előtt nem kis feltűnést keltett az amerikai magyarság körében *Bernolák István* elfogatása. Bernolák előkelő budapesti családból származik és Braddockban szép bizalmi állásra tett szert az ottani National Banknál. Szerették, becsülték. Közben feleségül vette *Felföldy Jenő*, akkor new yorki magyar gyógyszerész kiváló szépségű Irén leányát. *Bernolák* boldogan élhetett volna. A könnyelműség lejtőre vitte őt. Hozzányúlt a reábizott pénzekhez s mikor turpissága kiszült, börtönbe vitték. Most is ott van. Felesége, amin Pittsburgból értesítik lapunkat, most válpórt indított férje ellen. Irtozik attól az éppenséggel sem kellemetes czimtól: *A fegyencz felesége*.

A MAGYARORSZÁGI BEVÁNDORLÁS GYARAPODÁSA. Ellenáll-

VALÓDI, HAMISITATLAN
CALIFORNIAI VÖRÖS ÉS FEHÉR BOROK
— GALLONJA 50 CENT. —
CSAKIS HORDÓKBAN SZÁLLITTATIK 10 GALLONTÓL FELFELE.
EGY EGÉSZ HORDÓ KÖRÜLBELÜL 50—53 GALLON.
Egész hordó rendelésénél a hordót nem számítjuk.
INDEPENDENT WINE COMPANY
A HEDGESIDE WINEYARD, NAPA, CAL.
NEW YORKI KÉPVISELŐJE:
MOLNÁR SÁNDOR
290—291 WEST STREET, NEW YORK.
Rendelések e címre küldendők.

FÉRFIAK! Kik ifjúkori könnyelműség és a természetellenes kicsapongás szomorú következményeit érzik, ne essenek kétségbe, mert van még segítség, mely ezen bűnös betegség következményeitől megszabadít. Kétségtelen, hogy ezen csunya szenvedély a legborzasztóbb betegségeknek lehet okozója; hátréncz-sorvadás, tüdővészre való hajlandóság, az idegbajok hosszú sorozata egész a tébolydág. Nem is követnek el a csoda-professzorok és humbug-doktorok annyi csalást senkivel sem, mint e szenvedély szerencsétlen áldozataival. E helyen is figyelmeztetünk mindenkit, hogy lépre ne menjenek ilyen csalóknak. E szerencsétlen szenvedély első következménye az öntudatlanul jövő magömlés, eleinte ritkában, majd sürűbben. A szem beesett, kék gyűrűs lesz, majd gyakori félnétség, étvágytalanság, álmatlanság és idegesség gyötür a beteget. Ezen bajok ellen egyedül szer a MERSITS-féle SATURNIN. Ezen szer már néhány adag után megszünteti a magömlést és az elvesztett erőt visszaadja. A SATURNIN megszünteti a félmélet, a régi életkedv és önmuralom visszatér és a beteges külszint egészséges arczszin váltja fel. 1 üveg SATURNIN ára magyar utasítással 1 dollár, postán küldve 1 dollár 10 cent. Egyszerre rendelve 3 üveg 2 dollár 50 cent. Postán küldve 2 dollár 75 cent. Posta-megrend. — az ár előleges beküldésével (pénz, bélyeg, vagy money order) történik titoktartás mellett.
Egyedül kapható és megrendelhető a CLEVELANDI VÖRÖS KERESZT (RED CROSS PHARMACY) első magyar gyógyszerárúháza. Levelét cizmeze magyaronan így: „VÖRÖS KERESZT” MAGYAR GYÓGYSZERTÁR, 8901 BUCKEYE RD COR., 89TH ST., CLEVELAND, O.
Írjon még ma a most megjelent „HASZNOS TANÁCSADÓ” című könyvről.
— INGYEN KÜLDJÜK MEG. —

hatatlanul kényserítők lehetnek az okok, melyek ebben a dermesztő hidegben is a hosszú vándorútra bírják a magyarokat. Pedig sokan jöttek ismét Amerikába. Ijesztően sokan. A lefolyt héten HÁROMEZEREKETSZÁZHETVENKÉT ember érkezett ide Magyarországból, köztük KILENCZSZÁZHATVANÖT FAJMAGYAR, 1136 tót, 473 sváb, 511 horvát, 187 román. Ezek a számok kemény vadak a nemzeti kormány ellen, mely akképp viseli gondját az ország gyermekeinek, hogy ezek még télviz idején is utnak indulnak a bizonytalan idegben, holott tudják, hogy itt sem fenékig tejfel.

A bevándoroltak közül *New York* államban maradt 89 magyar, 111 tót, 39 sváb, 26 horvát és 4 román. *Pennsylvania*-ba ment 102 magyar, 147 tót, 52 sváb, 19 horvát és 3 román. *Ohio* államba utazott 139 magyar, 148 tót, 81 sváb, 32 horvát és 37 román. *New Jersey* államba ment 71 magyar, 100 tót, 34 sváb, 61 horvát és 17 román. *Connecticut* államba utazott 38 magyar, 47 tót, 13 sváb, 22 horvát. *West Virginia*-ba ment 67 magyar, 60 tót, 43 horvát, 20 román. *Missouri* államba utazott 68 magyar, 68 tót, 77 sváb, 32 horvát. *Michigan*-ba ment 96 magyar, 109 tót, 13 sváb, 89 horvát és 24 román. *Delaware*-ba utazott 8 magyar, 6 tót, 17 horvát. *Illinois* államba ment 96 magyar, 146 tót, 25 sváb, 71 horvát és 34 román. *Indiana*-ba utazott 138 magyar, 123 tót, 69 sváb, 39 horvát és 48 román. *Wisconsin*-ba ment 53 magyar, 71 tót, 70 sváb, 35 horvát. *Californiába* 13, *Coloradoba* 6 horvát utazott.

LAKODALOM HOOD HOLLOWBAN. *Halaska Péter* botfalvai, ungmegyei illetőségű fiatal bányász január 30-án, a múlt szombaton esküdtött örök hűséget a fulókérecsi, abaujmegyei születésű *Szabó Juliskának*. A szép menyasszony hometeadi lakos lévén, az esküvő a hometeadi ref. templomban történt meg. Tisz. *Harsányi Sándor* lelkész eskette össze szép beszéd kíséretében a fiatal párt. Násznapgyok voltak *Deregi Lajos, Gábor János és Szücs János*; nyoszolyásszonyok *Hornyák Péterné és Hornyák Jánosné*; koszorúslányok *Ferenc Mariska és Hudik Mariska* Pittsburgból, vőfélyek pedig *Szűcs Miklós és Czinki István*.

A díszes társaság vonaton a Coal Centerre utazott, honnét hintókon mentek ki a másfél órányira fekvő bányaplézre *Hornyák Péter* kezéi, ungmegyei illetőségű burdosgazda házához. Itt gazdag vacsora várta a nagyszámu vendégsereget, mely jó zene mellett reggelig magyaronan elmulatott. Az új pár, melynek mi is sok szerencsét és boldogságot kívánunk, Hood Hollowban fog lakni.

KERESZTELŐ. Hood Hollowban minden hétre esik 2—3 mulatság s így a bálóknak nem éri hiányát az a szép bányásznap, melynek minden egyes tagja 15—50 év között levő erős, szép szál ember. A mulatság alatt itt lakodalmat, keresztelőt értenek. A

mult szombaton nemesak lakodalom, keresztelő is volt Hollowban, magyarul Hucsalában. *Katrinacsák István* kisdobrai, zemplémegei születésű polgárleves bányász és felesége, szül. *Saron Mari* december 23-án született fiacskáját ekkor keresztelte meg a coal centeri angol plébános István névre. Keresztzülei *Tamás János* és neje lettek a kis bányászcszemetének. A keresztelőn 7 cigány zenéje mellett mulatott másnap reggelig a meghívott bányásznap.

ELŐFIZETŐINK.

Nyitranos nyugtázás hetenkint.
Kellemetlenség elkerülése céljából minden héten e helyütt nyugtázunk a „Bevándorló-ra való előfizetéseket. A ki az egyik héten akar ügynöknek, akár posta útján fizetést s a fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja e rovatban a nyugtát, a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásról bennünket haladéktalanul értesít.

Egész évre előfizetett New Yorkban dr. Tandlich, Rác Károly, Burger József; *Cannonsburgban* Oláh Andi, Trilecz és társa; *Pittsburgban* Perényi Elek, Magyar Jogvédő Egyesület; *New Daryn* Mankó István; *Puritanban* Barna Andi; *Charlestonban* osztrák és magyar konzulátus; *Newarkon* Horváth György; *Bayonneban* Wasche N., Hudák György; *Philadelphában* Hevesy József, Sándor Péter, Nagy László; *Elyriában* Pakróczy József; *Colliersen* Buday István; *Californiában* Balogh Sándor, Hankó János, Dzuró János; *Coal Centerben* Hornyák Péter; *Granite Cityben* Lovász István.

Féltre fizetett *New Yorkban* dr. Spiegel, Goldman Bertalan; *Rankinban* Bukurov D., Bóka István, Kardos E.; *Newarkon* Koltay Mihály, Zsitvay Kálmán; *East Trentonban* Bodnár István; *Bayonneban* Friedman Mátyás; *New Brunswickon* dr. Illés Béla, Lacsik József; *Philadelphában* Resze-gyán Troján, dr. Steiner Sámuel; *Coal Centerben* Galambos János, Jáger János, Hornyák János; *Californiában* Albert Lajos, Katrinacsák István; *Deeganben* Szűcs András; *Allentownban* Wolst Antal.

Negyedévre fizetett *New Yorkban* Bogáthy M.; *Jersey Cityben* Weil Simon; *Philadelphában* Szentgyörgyi Ödön.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyárúsított egyikének. **Fiókírodák:** *Wharntonban, Alphon, Franklin Furnacen és South Bethlehem.* Főüzlet: 127SECOND STREET,

Hazai Dolgok.

Rablók, vagy részegek?

BUDAPEST. Minap éjszaka tizenegy és tizenkét óra között rejtelmes eset történt az óbudai vasúti állomáson. Néhány ember megtámadta az állomás épületét, revolverrel lövöldözött a bennlevőkre, majd később, mikor látták, hogy támadásuk sikertelen, elmenekültek. Hogy a merénylők kik voltak, nem tudni. Az állomáson pénz nincs, ez köztudomású s nem lehetetlen hogy csupán részeg emberek garázdálkodásáról van szó.

Az állomás, amely ellen a merénylet történt, az esztergomi viczinális vasút óbudai megállóhelye. A Bécsi-ut mögött, a volt kolera-barakkok szomszédságában áll, elhagyott helyen. Egyemeletes épület, amelyben vasárnap éjszaka Dávid Ferencz gyakornok teljesített inspekeziós szolgálatot, Szalay József váltóőr pedig az állomási épület előtt vigyázott a pályára. Fél tizenkét óra lehetett, amikor egyszerre lövés dördült el s a golyó Szalay füle mellett süvített el. A váltóőr megriadva nézett körül, majd a meglepetéséből magához térvé, felkiáltott:

— Ki vagy, gazember?

A következő pillanatban megint lőttek. Szalay látva, hogy a helyzete veszélyes, futva menekült az állomási épületbe, utközben folyton kiabálva:

— Segítség! Rablók!

A lövések megismétlődtek, de a sötétben a támadók nem tudtak célozni s így egy lövés sem talált. Szalaynak sikerült elérni az épületet, az ajtót maga után bezárta és felköltötte az inspekeziós tisztelet.

— Rablók vannak az épület előtt!

Dávid Ferencz gyakornok nyomban előszedte négy revolvert, felsietett Szalayval az első emeletre s a váltóőrnek is adva revolvert, kilöttek az ablakon. Kivülről válaszoltak. Négyeszer löttek az állomásra, Dávid és Szalay háromszor löttek vissza. Közben Dávid táviratozott a esztergomi és angyalföldi állomásokra:

„Rablók revolverrel ostromolják óbudai állomást. Revolverrel védekezünk. Segítséget kérünk.“

A távirat nagy riadalmat keltett a két állomáson. Azt hitték, hogy a székesfehérvári postarablás megismétlődéséről van szó. Mindkét állomásról elindítottak egy-egy mozdonyt öt-öt rendőrral. Közben értesítették az óbudai rendőrkapitányt, ahonnan Schmidt Ede rendőrfelügyelő nyolcz rendőrral fakkereken érkezett a helyszínre. Ekkorra azonban már megszűnt a lövöldözés, a támadók is eltűntek. A rendőrök átkutatták az egész környéket, de a merénylőknek nyomukat se találták. Szalay azt mondja, hogy a sötétben három alakot látott. A rendőrök reggelig őrizték az állomási épületet, de a támadók nem tértek vissza. A rendőrség folytatja a vizsgálatait, hogy a merénylőknek rablási szándékuk volt-e, vagy csak részeg emberek garázdálkodásáról van szó. Nem valószínű, hogy rablók a lövöldöztek, mert köztudomású, hogy az óbudai vasúti állomáson nem tartanak pénzt.

A részeg ember tragédiája.

BUDAPEST. Zákai András 28 éves lakatossegéd részegen ment haza Szabolcs-utca 7. számú lakására. A lépcsőn Melikán János ügyészségi tanácsos találkozott, aki a kedvesével ment lefelé. Zákai részegen trefálkozott, majd revolvert fogott Melikánra.

— Ne bolondozzék! — kiáltott Melikán, ebben a pillanatban azonban eldördült a fegyver és Melikán mellett találva összeesett. Zákai a váratlan szerencsétlenségtől annyira megijedt, hogy maga ellen fordította a revolvert és a szájába lött. Nyomban meghalt. Melikán a Rókus-kórházban ápolják. Zákai holttestét a bonctani intézetbe vitték.

Támadás a vasúton.

A beregmezei Valócsról Felsőpárra igyekeztek Don Demeter és Miron, valamint Lenák Demeter és Miron elhagyott vonatára. Valócson vonatok ülték és mint ahogy a kocsi zsufolya voltak, a már bennlevő utasokat kidobták, nyitott bieszkákkal az ajtóba álltak és senkit sem engedtek a kocsiába. Sőt a kalauznak is ellenszéltek. Munkácsón a valócszi állomásfőnök táviratára csendőrök várták a vonatot és a duhajkodó munkásokat elfogták és hivatalos közlegyek ellen intézett merénylet címén a munkási járásbírósgá börtönbe szállították.

Letartóztatott katonarab.

BÉKÉSCSABA. Kálmán Ferencz 16-ik ezredbeli közhuzsár ezredéből már

három ízben megszökött és ezért három évi várfogságot ült Aradon. A múlt év februárjában negyedszer is megszökött és azóta álnév alatt, hamis munkakönyvvel bujkált. A napokban Csabán egy szállodában lopásokat követett el és azután Békésre szökött, de ott a csendőrség a körözés alapján felismerte és letartóztatta. Megvallotta, hogy az ország több részében, így Hajdumegyében, Debreczenben és Békésmegyében betöréseket követett el és azokból élt. A bűnös embert a vizsgálat után átadják a hadbírósgáknak.

Öngyilkosság a bábaképző intézetben.

DEBRECZEN. Az állami bábaképző intézet egyik növendéke, Garabuczi Zsuzsanna, szublimát-pasztilákat kerített és bezárkózott szobájába. A szublimátot vízben feloldotta és egy cseppig kiitta a gyilkos folyadékot. Jól ismerete a szublimát erejét és hatását és azt hitte, hogy azonnal végez vele. Öngyilkossági szándékát észrevették és azonnal mentésre siettek. Az orvosok gyomormosást alkalmaztak, majd ellenmérget adtak be, úgy hogy az életmentés mindjárt eszméletre tért. Dobos József rendőrbiztos kihallgatta a leányt, ki elmondotta, hogy azért kereste a halált, mert szellemileg gyöngének érezte magát a további tanulásra. Három levelet írt, egyet növendék-társának, egyet dr. Kemény Gyulának, a klinika igazgatójának és végül édesapjának, Garabuczi Sándornak, ki Szentpéterszegen jómódu gazdálkodó. Ezekben a levelekben öngyilkosságának szándékát adja okául, amit a rendőrség elől vallott. Állapota súlyos, de az orvosok biznak felgyógyulásában.

Meggyilkolt péklegény.

DÉVA. Russ község határában Pujról pék a közeli falvakba süteményeket szokott hordani. Minap süteményét eladva, hazafelé indult, utközben megtámadták, fejszével agyonverték és a nála volt pár koronát elvettek. A csendőrség nyomoz, de eddig eredménytelenül.

Bestiális apa.

GYÖNGYÖS. Egy Meskál István nevű elvetemült ember egy évvel ezelőtt megrontotta most tizenhárom éves leányát, s azóta folytatta is gyermeke ellen ezt a bestiálisitást. S a szerencsétlen kis teremtes némán tűrte borzasztó sorsát, mert az apa azzal fenyegette, hogy agyonveri, ha szól. A szomszédok azonban rájöttek a dologra, suttogni kezdtek, a rendőrség füléhez is eljutott a hír, s a szörnyeteg apát átadták az ügyészségnek.

Megölte az urát.

KAPOSVÁR. A somogy vármegyei Vizváron Gedeon János harminczkilenc éves gazdaembert megölte a felesége. A házastársak mindegyike erős alkoholisták voltak, hogy egész vagyontuk könnyelműen eltékoztatták és a mikor már mindenfélét kipusztultak, egymást kezdték fosztogatni; a férj titokban eladogatta az asszony ruháit, az asszony pedig éjjel ellopta férje eszmiáját, hogy pálinkát vehessen a pénzen. Minap este Gedeon valami felett összeveszett az asszonyval és indulatosságában véresre verte. Emiatt az asszony bosszút forralt. Tizenegy óra után, amikor a férj már elaludt, az asszony felkelt, kést ragadott és az alvó férjnek egyszer a mellébe, kétszer pedig a nyakába döfte; a sebek közül két-keztő halálos volt, mert egy félóra alatt a szerencsétlen ember elvérzett. Az asszonyt, ki a csendőröknek mindent bevallott, átkísérték a kaposvári ügyészségre.

Jubiláló fősolgabíró.

KASSA. Géczy Gyula Abauj-Tornamegye eszterházi járásának fősolgabírója most ünnepelte vármegyei szolgálatának 35-ik és eszterházi szolgabírósgáinak 25 éves jubileumát a vármegyei élőkölöségei részvétele mellett Szepsiben. A jubileumon jelen volt Szalay László főispán, Puky Endre dr. alispán, Takács Menyhért dr. járásbíró

prepost, Abauj-Torna vármegye törvényhatósága az alispán és a járási papság a prepost vezetésével alatt tisztelték a jubiléumát, továbbá a járási tisztikar, a községek előjáróságai, a járási tanítói kar, élen a kir. tanfelügyelővel stb. tisztelegtek. Délben 200 terítéki banket volt, amelyen Szalay főispán, Puky dr. alispán és Takács prepost köszöntötték fel a fősolgabírót. Az ünnepélyt bál fejezte be.

Öngyilkos tanító.

KASSA. Wachdeutsch Sándor Iván 20 éves ladnoki tanító életuntagságból a Széchenyi-szálló udvarán revolverrel agyonlőtte magát.

Öngyilkos jegyző.

MAKÓ. Kacsinka János nagylaki jegyző reggel a hivatalából hazament, bezárkózott szobájába és agyonlőtte magát. Anyagi zavarok miatt követte el tettét. Már tizenkét év óta volt Nagylak város adóügyi jegyzője. A nagylaki bíró elrendelte a hivatal megvizsgálását, de semmi szabálytalanságot nem fedeztek fel.

A csendőr tragédiája.

NAGYBECSKEREK. Hauser Rezső csendőr csak nemrég került Nagybecskerekre, hol egy Mészáros Veron nevű leánnyal ismerkedett meg, akivel eljegyezte magát. Minap éjjel, három óra tájban Hauser felkelt, felöltözött és szolgálati revolverét magához vevén, eltávozott a lakonyából, honnan egyenesen menyasszonyához ment. A leányt felköltötte álmából és elmondta neki, hogy megunta az életét és öngyilkos lesz, sőt arra kérte a leányt, hogy haljanak meg együtt. Ezzel kivette a revolvert és agyon akarta löni a leányt. Ez azonban dulakodni kezdett vele és a revolvert kicsavarta a kezéből, mire Hauser — látszólag megnyugodva — azt ígerte, hogy nem fogja többé bánthatlanni. Rövid beszélgetés után arra kérte kedvesét, hogy nézze meg a másik szobában, hány óra van; ezt a pillanatot arra használta fel, hogy egy jól irányított lövést intézzen a szívébe. Mire a leány berohant, Hauser már halva feküdt a padlón. Az öngyilkos csendőr laktanyabeli székényében egy levelet találtak, melyben bajtársaitól búcsúzik és kijelenti, hogy sorsa a halálba kergeti. Bajtársai csak annyit tudnak róla, hogy az utóbbi időben nagyon lehangolt és elkiseredett volt.

Vallás és törvény.

NAGYKANIZSA. A nagykanizsai anyakönyvi hivatalban két kanizsai paraszt jegyespár házasságot kötött és mindkét pár a tanukkal együtt megtagadta az anyakönyv aláírását s azt mondták, hogy az aláírást vallási meggyőződésük tiltja. Hír szerint a kiskánizsai parasztok megfogadták, hogy az idei farsang folyamán senki sem fogja az anyakönyvet aláírni.

Rejtélyes halál.

NAGYKÖRÖS. Baesó András gazdát lakásában holtan találták; erős a gyanu, hogy a felesége fojtotta meg zsinnyel, miért is az asszonyt letartóztatták.

Halálba a mátkaság elől.

NAGYSZALONTA. Csáky Ernő nagyszalontai földbirtokos Esztiike nevű tizenhétéves leánya, aki egyike volt a város legszebb leányainak, öngyilkosságot követett és azonnal meghalt. A közszeregetben álló fiatal urileányt boldogtalan szerelme kergette a halálba. Megszeretett egy fiatal munkafelügyelőt, aki viszonyozta érzelmeit. A boldogság azonban csak rövid ideig tartott. A család ugyanis férjhez akarta adta a fiatal leányt egy környékbeli ál-

RIZSAK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyrusítók egyikének. Fiókirodák: Wharntonban, Alphon, Franklin Furnace és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

latorvoshoz. Esztiike ellentállt a szülei sürgetésének, kijelentette, hogy nem lesz másé, csak szerelme tárgya. A szülők azonban hajthatatlanok maradtak és a rettenetes dilemmából a szép leány nem tudott másképp menekülni, csak a halállal. Minap délután bezárkózott szobájába és apja revolverével agyonlőtte magát. Lefeküdt a dívánra és szájába lött. Balkezeében egy rózsaszálát tartott még akkor is, amikor már ujjai megmeredek, elhidegültek. A lövés jól talált. Befuródtott koponyájába és majdnem teljesen széttroncsolta. A boldogtalan véget ért urileány tragédiája igaz részvétet kelt mindenfelé.

Gyermekgyilkos apa.

NAGYVÁRAD. Szabó Gábor itteni szabólegény nagy nyomoruságban élt feleségével és hároméves leányával. A minap a férj és a kisleány eltűnt hazulról s a szerencsétlen asszony kétségbeesetten sietett a rendőrségre, hogy bejelentse az esetet. A megindult nyomozás vérfoltokat talált a szobában, amelyek a padlásra vezettek, ahol a kisleány holttestére ráakadtak. Az asszony elmondta, hogy ura nyomoruságos anyagi viszonyai miatt buskomor volt s többször fenyegetődött az-

HARMINCZ ÉV ÓTA FENNÁLL.

FALCK A. és TÁRSA

115 West 125th Street,
New York City.

BANKÁR, HAJJÓGYŰNÖK, KÖZJEGYZŐ, ÜGYVÉD.

LEGRÉGIBB, LEGMEGBIZHATÓBB, LEGGYORSABB ÉS LEGOLCSÓBB

PÉNZKÜLDŐ.

„Kossuth jogügyi iroda“

INGYENES JOGÜGYI OSZTÁLY. — KÉRJEN ÁRJEJYZÉKET.

A SCRANTONI MAGYAR MÜKEDVELŐ TÁRSASÁG FEBRUÁR HÓ 9-ÉN, A MUSIC HALL TERMÉBEN, 215 LACKAWANA AVE., SCRANTON, színelőadást rendez.:...

SZINRE KERÜL:

A TÓT LEÁNY

A színelőadásra a scrantoni magyarság nagyban készülődik, ez abból is kitűnik, hogy a belépti jegyek felerésze már el van adva, de nincs min csodálkozni, mivel minden magyar üzletember egy Scrantonban, mint a vidékén árusítja a jegyeket. Azon üzletember, ki a legtöbb jegyet fogja eladni, igen érdekes meglepetésben fog részesülni.

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB

HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE

SCHWABACH és FIA

KÉT MAGYAR BANKHÁZA

1225 FIRST AVENUE, NEW YORK a 66-ik utca sarkán.

1431 FIRST AVENUE, a 74-ik utca közelében.

KNAUTH, NACHOD és KÜHNE

PÉNZTALVÁNYOK, HITELEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE

ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET = = NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RÓTH PÉTER Mgr.

NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, A MILENCZEDIK UTCA SARKÁN.

Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.

A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.

SZOMBAT ÉS VASÁRNAP ESTE ELSŐRANGU CZIGANYZENE.

OLCSÓFARMOK

NORFOLK, nyolczvanezer lakossal bíró város szélén, a déli állomások kereskedelmi központján van 300 farm egymás mellett.

Hungarian Farm Colony

Kitűnő zöldség, gyümölcs- és szőlőtermelő, valamint búzát termő fekete föld. HUSZ holdas farm 320 dollártól 600 dollárig. Három szobás új lakóház és új istálló 4 jóság részére 200 dollárért. Négyzetes ugyanolyan istállótól 240 dollár. Fizetendő a vételár harmadrésze. Felvilágosítást ad a tulajdonos

SCHAEFER & RÉDAY

103 BROAD STREET, NORFOLK, Va.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, PA.

FIRST NATIONAL BANK

Beszélnék magyarul.

Összes tőke \$450,000.

IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thompson. ÜGYVEZTŐ: Albert B. Windt.

A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK egy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelője és kizárólag ellenőrzése alá tartozik. AZ ON BETÉTJESEK azonnal készpénzre váltók és előleges felmondás nélkül bármikor kivethetők. JE esen bankban teljesen biztos és előleges felmondás nélkül bármikor kivethetők. BÉTÉTJEIT EGY DOLLÁRTÓL feljebb posta útján is küldhetik és mi azonnal megküldjük önnek a betétleányrészeket. PÉNZT KÖLDÜNK a világ bármely részére a legjuttányosabb áron és a leggyorsabb idő alatt.

AZ ÖSSZEZES HAJJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökei lévén, hajójegyeket nálunk a hajójegyrusítók eredeti árán vásárolhat. Kérjen bővebb felvilágosítást levélleg. CZIM:

FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

LIVIO FŐHADNAGY.

Irta: Pekár Gyula. — Regény két kötetben. —

[Huszonegyedik folytatás.]

És Andrée csodálatosan még mindig leányként érezte magát... Oly erős volt benső lelki élete, oly erős volt egész jellempé szerelme, hogy a külső világ, házaselete, lelkét teljességgel nem érintette...

— Te Andrée, te olyan vagy, mint valami vén kisasszony... Andrée érzékei alig ébredtek fel. Házasága első hónapjaira ugyan némi utálattal gondolt vissza, de aztán megbojtosított Szentinczeynek mindent: hiszen oly végtelen jó fiu volt!

Mert Dari csakugyan nagyon boldog volt. Nem értett ő nem sejtett ő leányképi feleségének benső siralmas világából semmit sem. Mikor Andrée néha visszatérőleg lelki válságai voltak, Dari boldog mosolylyal feesgett összevissza mindent, s olykor a lehető legalkalmatlanabb pillanatban csókolt meg őt.

— Szegény Dari, — gondolta, — hogy lehet egy ilyen asszonnyal megelégedve, mint én?!

Dari különben igen jó gazda volt s annyira utána látott a dolgának, hogy néha naphosszat nem látta a feleségét. Az tán sokat is utazott nagyon. Ha soká oda volt, Andrée egész örömmel várta a visszatérést.

Az ismerősök el-eljárógattak hozzájuk: Szoborházyék, Gáldyék, Pándyék, Törökóváryék, a tiszték... de nem talásgos gyakran s egyre ritkábban. S Andrée egy örült, hogy végre egészen magára maradhat.

Anyjától végképp elhidegedett. Gyakran hetekig nem jutott az eszébe. Már annyira közönyössé vált rá nézve Schoenhoffné, hogy ha nagy ritkán beállított, egész szíves volt hozzá, mint valami idegenhez... Mostanában különben azt beszélte Linka, hogy Schoenhoffné itokban a Ritt brigadiros menyasszonya, s csak arra várnak, hogy a generális altábornaggyá legyen: a szép Melanie állítólag ahhoz kötötte volna beleegyezését, hogy házasságával kegyelmes asszonnyá lépjen elő...

Andrée, ha ezeket hallotta, szomorúan mosolyodott el: — Istenem, hogy eltelik az élet... De mi volt hát ennek a szegény fiatal asszonynak a lelke mélyén? Mikor eszküvőjén az oltár előtt állva, az „igent“ kimondotta s az a viharos fekete ozeán, melynek keserűségét első bálí éjjelén érezte először — mindent elnyelt körülötte; akkor úgy rémlett neki, hogy szerelme is abban az ozeánban veszett el... S aztán egyre mélyebbre süllyedt kincse a sötét tengerbe. Andrée mindennap utána pillantott lelke mélyébe; még mindig látta, vagy legalább látni vélte, de már igazán maga se tudta, hogy valóság-e, vagy csak képzelődés? Hátha örökre elveszett és többet senki onnan fel nem hozhatja? Várta-e még Rodakovszky Liviót? Várta-e...

— Nem, — gondolta magában, amint a Megváltónak színezett, kopott pihmása előtt térdelt és imádkozott, — nem kérlek többé Istenem, hogy elküldjed őt hozzám. Hisz én már úgy is meghaltam... Tényleg ez a rögeszme, hogy ő már voltaképp meg is halt, gyakran üldözte Andréét.

Felkelt a kereszt mellől s nyugodtan, szinte minden érzés nélkül nézett végig a tájon. Oly csinosan vette ki magát a még világos nyári esthajnalban a lenti falu, a barokk Mária Terézia-korabeli kastély, topolyafáival, — a park — s ott az a kis fenyves sarok... Ott a kriptá, — gondolta Andrée, — hát majd oda fognak eltemetni s vége lesz mindennek.

— Mindennek — mondá hangosan. Oly kéjesen meleg, balzsamos volt a légs a fiatal asszony mégis fájni kezdett... Önkénytelen elmosolyodott, mikor „kálváriájára“ pillantva, eszébe jutott, hogy férje hogy akarta egyszer valami kellemes dologgal meglepni. Észrevette ugyanis, hogy felesége nagyon szereti azt a domboldali sétányt, — hát Andrée kedvenc, poétikus kőpadjai helyébe egy reggelre csupa angol vaslécet tétetett. Andrée ekkor igazán megharagudott Darira. Persze a jó fiu rögtön visszarakatta az „öcska kőveket“...

S Andrée az esthajnal bájos félhomályában csendesen indult el hazafelé.

A manőver nagyon soká tartott e forró napon. Huszonegyezer ember volt akcióban s a lovasságot, miután a közlebbi falvakat mind a gyalogság foglalta el, a távolabbi helységekre küldték. A „megbeszélés“ végén, miután a hadtestparancsnok a brigadirosokat, a brigadirosok az ezredeseket s így tovább mindenki lehordta az alattvalóját, végre kvártélyaikra mehettek a csapatok.

— Sie Herr Oberlieutenant von Rodakovszky — mondá az őrnagy szigorúan — ön félszázaddal Vány-Olasziba megy...

Livio — csakugyan ő volt az a poros, sovány, sápadt alak? — egy szitkot morzsolt el a fogai közt...

— Igenis, őrnagy ur! Tudta ő jól, miért adják neki a leg-távolibb állomást! Mióta a generális urak megkegyelmezték neki, vagysis nem kasszírozták s a csapathoz kergettek vissza, azóta az volt a jelszó, hogy Rodakovszky főhadnagyt amennyire csak lehet, nyakgassák...

— Bizonyosan valami ronda fészek, — mormogá, de azért egy szót se szólt, csak tisztelegett s lóra pattant.

— Anfsitzen! — kiáltá csendő, harsány hangon félszázadának s ő maga pompás „Czeccziliján“ előre vágatott a tete-re. Fehér komóteskője ellenzője alól komoran bámult maga elé az ég alján tipegő bárányfelhőkre... Lolát látta még a fellegekben is. Nem tudta felejtetni...

Andrée csendesen haladt el kőpadjai mellett a sétányon. Így szenvedte átál mindennap újból egész életét... Hazamemet azonban mintha visszafiatalodott volna gyermekkorába; amint a kő-lőczák egyenkint elmaradtak mögötte, kissé megkönnyebbült a lelke s mikor végül az első lőczához, boldog gyermekkorának jellekéhez ért, akkor rittánat-ra régi, fellegetlen ábrándvilágába képzelte magát vissza...

— Feledni, feledni tudni... — mormogá. Kinyitotta a park felső kis ajtaját s pillanatra megállt. Eltakarta a szemeit. Különben, gondolta aztán tovább, hisz érette még szenvedni is boldogság...

Hüvös szél fújt a kriptá-sorok fenyvesei felől. Andrée összerázkódott, pillanatra rohamos kétségbeesés fogta el, mintha azt érezte volna, hogy nem bírja már tovább ezt a kínos életét.

— De hát örökké csak szenvedni a szerelémért és soha egy pillanatra se élvezni azt?!... Istenem, hát igazság ez?!

Trombitaszó hallatszott, mely sokszorosán visszhangozva a lenti falu házai közt, daliásan esengett végig a tájon.

E helyen a domboldal meglehetősen meredek volt; a park tisztásáról jól lehetett a mélyen fekvő kastély előtt gubbaszkodó faluba látni. Huszárok vonultak be, nyilván kvártélyra. Egy elgondolkozottan ülő, földre pillantó parancsnok szép nagy vérlova, mely úgy látszik, nem fáradt ki eléggé a napi hajszában, kedvtelve piatírozott spanyol lépésben a csapat élén... Aztán befordult a parancsnok a kastély felé. A nagy rásos kapu előtt megállott, pár szót váltott az ott dolgozó kertészszel, — aztán hirtelen átvette jobblátát a pártarisnyákon s a ló nyakán és leugrott a földre. Le se vette a panyókára akasztott ragyogó mentét, hanem úgy, ahogy volt, sietett be gyors léptekkel a kastélyba.

Andrée úgy érezte, mintha egy jéghideg vízcepp futott volna végig a hátán. Összerázkódott. Vajjon ki lehet...

az a tiszt?... Valami eszébe jutott s a következő pillanatban oly pánik ragadta meg, hogy kifutott a parkból, fel a sétányra, azon végig fel a dombtetőre, — míg végre a keresztnél kimerülten rogyott a földre...

Livio ásitva kérdezte meg a kertész-től, hogy ki lakik a kastélyban. — Báró Szentinczey Aladár, — morgá az ember, leeresztve nagy nyeső-ollóját.

— Mi az ördög? — mondá Livio fel-elevenedve. — Hát itt laknak... Itthon van a báró ur?

— Nincsen, csak a méltóságos báróné van itthon... — mormogá a kertész ismét virágágyaiba mélyedve.

A főhadnagy végigment a finom kavicsos térségen s megkerülve a szökőkut-tat, felment a lépcsőn a könyöklőre. — Ide vagyok bekvártélyozva... — mondá hanyagul az ott álló vadásznak. A lépcsőről egy tágas, angol „hall“ba lépett be az ember, mely mint valami múzeum, fegyverekkel volt kirakva, melyből a sarokbeli nagy fülépcsőn lehetett az emeletre menni. Igen elegáns volt minden. A vadász mely tisztelet-magyarázta meg Liviónak a felső sétányt; arra ment el a báróné...

— Jól van. — Livio kissé idegesen csörtetett le a lépcsőn, kissé hátraltolt a homlokán a komóteskőt s elgondolkozott.

— Kár, hogy ide nem vettem magam mellé Taszit és a prinzeit, elértek volna... eh, különben jobb lesz így... Bepillantott még az istállóba, s czukrot adott „Czeccziliján“-nak... Aztán kilépett az udvarra s nem tudta valamire elhatározni magát.

— No, mi lesz már? — kiáltá szőra-kozott haraggal magára. — Eh, felme-gyek, elkérem meg... S úgy ahogy volt, kardosan, mentésen, csókósan nekivágott a parkon át a felső sétánynak.

— Milyen fureska kis kőpadok, — mormogá, amint elhaladt mellettük. De sebesen ment, hát elfáradt kissé... Ideges, kedvtelen s türelmetlen is volt, — leült a mohejté negyedik kőpadra. Elgondolkozott.

Immár közel két hónapja, hogy el-hagyta Lola őt. Nem hallott felőle az-óta semmit. Ki tudja, hol mulat most, vigan örülve annak, hogy kirgyógyult nagy betegségből, a szerelemből...

Livio azonban béna maradt; még most is érezte agyában annak az utolsó napnak a tompa kábultságát. Megvi-selte őt ez a szerelem ögnon. Most, hogy Lola nem szerette őt, kétszeres erővel tört ki rajta a leány viszonzsze-relme folytán elaludt szenvedély... Feledni, feledni tudni — mormogá Li-vio merően nézve maga elé.

Kissé megsoványodott, mozdulatai nem voltak oly daczosak, egész lénye megenyhült. Árczának, ennek a külön-ben oly ördögös arcnak az erőszakos kifejezése, valami töprengő bánatba ol-vadt át. De nem volt mindig ilyen, voltak rettenetes, haragos kitéréssei; ilyenkor szilajon káromkodott.

— Hát nem fogom már soha elfelej-teni ezt a... teremést?!

És önmaga előtt vallott szegényt, hiu-sága volt megsértve. Nem adta volna a világ minden kincseért sem, ha vala-kibe másba bele tudott volna szeretni. Mert meg volt győződve róla, hogy ha Lola emléket meg tudná esalni, akkor e nagy courtsimane képe elvesztené rá-nézve varázserjét. És immár két hó-napja mindennap meg akarta esalni s nem volt ereje hozzá!

És amint ott állt az Andrée kedves lő-czáján, egyszerre Andrée-ra gondolt. Szívén, mintegy tiszta, balzsamos tava-szi szellő suhant át emléke és az ábrán-dos emlék enyhítőleg csókoltá homlo-kon.

— Vajjon meg tudna-e gyógyítani?... S kétségbeesetten kapott gondolatai-ban az Andrée képe után. Bele akart

szeretni: örülten, eszeveszetten, jobban mint ahogy Lolába volt szerelmes.

— Hátha meg tud gyógyítani: meg-próbálom...

És kétségbeesésében maga is hitt pil-lanatra a dologban.

Felpattant s tovább sietett a sétá-nyon. Sehoh se látta Andréét. Végre felért a kereszthez. Egy világos nyári-ruhás női alak térdelt ott összesetten. Andrée nem merete felvetni a fejét. buzgón imádkozott, mintegy kötelesség-szerűen: „...és ne vigy minket a kísér-tetbe, de szabadíts meg...“ „ne vigy, — ne vigy...“ ismétlé eszelősen. Néha egy józan másodperczen, nyugodtan igyekezett gondolkodni: mit fél? mitől fél? Mind hiába, félt valamitől kétség-beesetten... Tudta-e, hogy ki az a tiszt, akit a kastély kapuján bejönni lá-tott; megismerte? Határozottan nem... És mégis szokott, menekült előle... Annyi bizonyos, hogy mikor a sarkant-yupengést és kardesörgést meghallot-ta a háta mögött, — mikor azok a köny-nyű léptek nyugodtan közeledtek felé-jé, hát végtére felugrott.

Lassan veté fel a szemét.

Igen, csakugyan Livio volt, ekkor egy nagyot, borzasztó nagyot akart kiáltani, de nem birt...

— Imádkoztam, — mormogá végtére az a szegény, sápadt asszony, mintegy védekezve.

Livio még mindig ott állt előtte szó-lanul. Andrée rettegésből vakmerő-ségbe szökte át, csodálatos merészen ve-té rá teli pillantását.

Oly szép volt Livio: a manőveri nap-tól még barnább arcát daliásan árnyé-kolta be a csákó, melynek ellenzője alól szerelemszövő szemei mélan néztek rá... Mentéje festőien lógott le válláról, finom lábai pedig acélos mozdulatba meredtek. Ismét az a bűvös florenzi-bronz-szobor volt, amelyet Andrée a párbaj alkalmával a „Makkos“ erdő tisztásán látott... Oly mozdulatlanul állt ott, hogy egy, az augusztusi estétől részeg éji pillangó, a mentéje vállsujtá-sára szállott.

[Folytatása következik.]

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyárutók egyikének. Főirodák: Whartonban, Alphan, Franklin Furnace és South Bethlehem. Főizlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

Dr. Wm. Julian FOGVOROS 186 S. BROAD STREET, TRENTON, N. J. Található délelőtt 9 órától este 8 óráig. Forduljon bizalommal dr. Julianhoz. Gondos fogmütelekért jóitállást vállal. Interstate Phone: 1024.

HUNFALVY HUGÓ Hites ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY New York City.

RIZSÁK JÁNOS passaic pénzküldő budapesti irodája VII., KIRALY-UTCA 103 szám alatt van. Irodavezető: RIZSÁK MIHALY.

Pres.: Joseph Soisson. Cashier: E. R. Floto. THE YOUTH NATIONAL BANK of CONNELLSVILLE, Pa. Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százalékos fizet. A connessvillei és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE 127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J. PENZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ő-házába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. MINDENMÉRT közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultációs hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosan állással járok el. REAM BIZTOS ÜGYEKben pontosan és lelkiismeretesen járok el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISEREM a hajóhoz. UTBAIGAZITAST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok. FŐKÖZLETEK: ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

NEW YORK ÁLLAM. KNAUTH, NACHOD és KÜHNE, 15 William street, New York. KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll.

NEMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.

ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapított 1879-ben. Pénzküldések és hajójegyárutások. Főirodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 143 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesítet. Bankárok, hajójegy- és vasuti, ügyvédi- és közjegyzői iroda. Kétszökönyvtár.

FALCK A. és TARSÁ, 115 West 125, New York. Az összes hajóvonalak hivatalos ügynöke, pénzt legbiztosabban és leggyorsabban továbbít. Ingyenes jogtanácsot ad. Harmincz év óta fennáll.

PENNSYLVANIA ÁLLAM. B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra. Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részbe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyeket az összes vonalakra az ó-házába sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alaptőke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

ROTH JÓZSEF és FIAI, a Monongahela-völgynek legrégibb bankháza, saját épületeben, ötödik Ave. és Locust st. sarkán, McCeesport. Pénzküldés az ó-házába gyorsan, pontosan s legolcsóbb árforlyam mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árral meg-llett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel ki-állítanak és a konzultációs hitelesítést beszerzik. Czim: Jos. Roth and Sons.

HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesne Magyar Amerikai Takarékpénztár és Hittelársulat, Duquesne. Alaptőke és főössleg 175,000.00 dollár. Penn-sylvanlia állam legerősebb bankházaának egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részve-nyeseli magyarok. Fizet két százalékos csekk-számlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénz-küldés, hajójegyeladás és közjegyzői iroda.

KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg. Megbízható pénzküldő és hajójegyelaru-tó. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja háza-ügyeknek elintézését.

KAIL G. ÁRPAD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézése. Köz-jegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés. FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg. Összes tőke \$450,000.00. Bankbetéket elfo-gad. Pénzküldés és hajójegyiroda.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120-122 Wyoming Ave. Tőke 100,000 dollár. Főössleg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvanliának a legregibb takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM. PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, O. Államilag engedélyezett hajójegy-, pénzküldés és közjegyzői iroda. PERCELZ LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleve-land.

WISCONSIN ÁLLAM. MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegy-eket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM. RIZSÁK JÁNOS, 128 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajójegyek. Bármilyen ok-iratokat elkészít. JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hi-vatal.

WÁRADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton, Pénzküldés és hajójegyüzlete. Házak, telkek vétele és eladása.

Charles R. Kear elnök. Harry F. Potter pénztáros.

ELSŐ NEMZETI BANK FIRST NATIONAL BANK MINERSVILLE, PA. Alapított 1864-ben. Schuylkill-County legöregebb nemzeti bankja. Alaptőke \$50,000.00 Tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény 75,000.00 Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felké-résre azonnal visszafizeti. Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány-utján eszközöl.

KATONATISZTEK BOTRÁNYA.

Beltették a főhercegnő szalonjába.

Januárius 19-iki kelettel írják hazulról:

Székesfehérvárnak megint szenzációja van. A postarablás után tiszt urak vérengzése. Tejfölös száju gyerekek, akiknek oldalára kardot akaszt a hatalom, széthasították egy békés polgárember, egy derék és hasznos hivatalnok koponyáját, s fegyverrel akadályozták meg a segítségére siető civileket, hogy a vért szomjazó, csupasz kard ki ne oltsa a szorongatókat és már véreből heverő hivatalnok életét. Ez a banditastíli nyilvános helyen, egy népes kávéházban történt. És ami még gyászosabb, még gyalázatosabb és felháborítóbb teszi: magyar fiúk, honvédtisztek — egy mágnás és három dzsentri — követték el ezt a szinte hihetetlenül vakmerő merényletet.

Távol áll tőlünk az általánosítás. A székesfehérvári kardaffér, amelyet a részeg tisztek hallatlan dühajkodása, lövöldözése, kivont kardokkal való hadonázása előzött meg, elszigetelt jelenség. — legalább egy idő óta. Ugy látszott, mintha felsőbb helyről intétek volna a tiszteket, hogy fegyverüket ne jármbor és védtelen civilek bőrére köszörüljék s egy ideig nyugalom volt. Most mégis kiröpült a kard és lecsapott a vérengző elé vetődött áldozatra, akit előbb szidalmakkal bántalmaztak, majd hősi módra paprikát vágtak a szemébe — a mosogatólényeknek ezzel a szerelmi rekvizitumával először találkozunk ilyen afférnál — és a tetteket, megvakított hivatalnokot összevagdalták. Miért? Nyilván megundorodott a négy tiszt uracska a poshadt békétől és minden áron háborút akart. S mert — óh, milyen kár! — a német vagy a muszka hadsereg nincs kéznél, hogy elpálhóhatnának, tehát gyenge és fejevertelen civileknek lihegték ki a hősi fellángolásukat.

A vasárnapra virradó éjjel gróf Vay Arthur közös huszárhadnagy, Taaby Kálmán, Luby Pál és Schwidt Sándor honvédtisztek sorra járták a kávéházakat, mulatóhelyeket és mindenütt karddal, revolverrel terrorizáltak a közönséget, amely reménytelen menekült a bergőtt tisztek elől. Az egyik kávéházban vér folyt, egy vendéglőből és egy éjjeli multóból pedig kivertek a vendégeket.

Éjfél után kezdődött a botrány. A tisztek a Magyar király-vendéglőben ettek-ittak és hogy fitogtassák a virtust, revolvereket vettek elő és sorra elsütöttek. A vendégek riadtan ugráltak fel. Valamennyi golyó a mennyezetre hatott. Itt senkiben se tettek kárt. A közönség nem mert tiltakozni, csak menekült, otthagya borát, sörét, vacsoráját. Tizenegyszer durrogtak a revolverek s mikor már senki se volt a teremben, felgyerekek a nagyon megelégedett legények.

Nagyon benne voltak a hangulatban, az utcán folytatták hát a lövöldözést. A Ligetsoron, ahol Lichtenstein Alajos herceg és neje, Erzsébet Amália főhercegnő lakik, megállottak. Rövid pár pillanatig farkasszemet néztek a hercegi lakás ablakával, aztán többször egymásután belétek. Hogy volt-e ekkor az utcai szobában valaki, mindenkiben nem lehetett megállapítani. Csak annyit szivárgott ki, hogy az egyik golyó a főhercegnő szalonjának csillárjába szaladt és azt darabokra törte. A kristálytöredékek csörömpölve hullottak le a szalon parkettjére. Innét az Elit-kávéházba mentek.

Taaby Kálmán hadnagy egyenesen a kaszírnhöz ment és paprikát kért tőle. A leány kicsit furesálta a kérést, de nem merete megtagadni, mert a tiszt fenyegetődzött. Egy sórtartóból kiürítette a kaszírno a paprikát, de ez kevés volt Taabynak. Erre még egy sórtartó paprikakészletét is átadta neki. A hadnagy már itt elarulta a szándékát. — Ez egy zsidónak a szemébe kerül, lesz majd hecezz — mondotta — és társával átvonult a Korzó-kávéházba. Már az Elit-ben megfigyelte az ittas tisztek viselkedését dr. Krausz Zsigmond ügyvéd, aki gróf Vay Arthurral igen jó baráti viszonyban van. Láttá, amint Taaby papírba gyömöszölte a paprikát és a kezében tartva, távozott vele.

Éjfél után két óra volt, mikor a kompánia a Korzó-kávéházba tért, ahol ekkor körülbelül harminczan voltak. Alig hogy beléptek, gróf Vay elküldött a magát: — Egy komisz zsidóra van — szükségünk. Zsidóvárában akarok fürödni.

Jellemző, hogy a vendégek egészen csendesen fogadták ezt a kirohanást, mert már megszokták Vay Arthur garázdálkodásait. A kávéházi pénztár mellett Weisz Hugó huszonnyolczéves magánhivatalnok egy barátjával beszélgetett.

— Itt ez a zsidó, ez kell nekünk, — szólt az egyik tiszt, mire Taaby hadnagy a markában levő paprikát odatarotta Weisz elé:

— Bűdös zsidó, szagold meg!
— Pardon, — mondta Weisz, — ilyet uriember nem tesz, — és félrelökte Taaby kezét.
— Micsoda, hát nem szagold meg?
— ingerelte a tiszt.

— Nem, — felelte nyugodtan Weisz. Erre Taaby a paprikát Weisz szemébe szórta és a ráhintett paprikát szétmázolta a megrémült fiatalember arcán.

Weisz segítségért kiáltott. A tisztek rohogtek az otromba tréfán. Weisz szidta őket és a székebbe fogódzkodva a kávéház másik sarkába vonult, hogy megmossa az arcát. A tisztek követtek és a falhoz szorították.

— Mit mondtál, zsidó? — kérdezte Vay.

— Azt, hogy ez nem katonatisztekhez méltó eljárás.

Luby hadnagy azt ajánlotta, hogy lovagias térére vigyék az ügyet, mire Vay kardot rántott.

— Vért akarok látni, — ordította.

Most Weisz egy billiárd-dákót kapott elő, mert Luby és Taaby hadnagyok is kardot rántottak. Az első esapást Vay mérte, de ezt felfogta a dákó. A második vágást Taaby mérte, az a hivatalnok koponyáját behasította. A fiatalember vére hatalmas ívben szökött fel s pár perc múlva összeesett. A kávéházban jelenvolt dr. Parányi Ferencz kórházi orvos, aki bekötötte Weisz sebeit.

A tisztek ezután a kávéházi közönséget terrorizáltak s mindenkit ki akartak verni a helyiségből. Mikor Gárdos Zsigmond, a kávéház tulajdonosa látta, hogy a tisztek kardjukkal a védtelen Weiszra mennek, közéjük állott. Taaby annyira vagdalkozó kedvében volt, hogy a kávéház tulajdonosára is lecsapott kardjával. Az egyik vágást oldalára, a másikat jobbkarjára kapta. A brutális katonatisztek ezután féktelen mulatozáshoz fogtak, mintha semmisse történt volna. A vendégek elmentek, senkire mert szembeszállni a fegyveres, revolverrel is fenyegetődző részeg tisztekek.

A rendőrségről, amelyet telefonon értesítettek a vérengzésről, Hübnér Imre rendőrbiztos jelent meg elsőnek a kávéházban és nyomban értesítette a 17. honvédszázad parancsnokságát. Egy óra múlva érkezett meg Istvánffy Miklós ügyeletes százados, aki a botránytiszteket eltávolította a kávéházból. Tanuk vallomása szerint a hadnagyok mindenkit leüléssel fenyegettek.

Vasárnapra elszállt a mámor a hős legények fejből és az volt az első gondolatuk, hogy mindegyik meg kell akadályozni a vérengzés nyilvánosságára jutását. Sorra járták a szerkesztőségeket és ilyeneket mondogattak: — Ha megírják a dolgot, akkor velünk gyülik meg a bajuk!

A szerkesztők nem vették tudomásul a fenyegetést, a lapok megírták a gyalázatos botrányt, az újságírók pedig revolverrel fegyvereztek fel magukat. [Hasonló eset történt tíz évvel ezelőtt Szegeden. Egy kardaffér miatt ott is állig fegyverbe öltözött a sajtó, de perze a tiszturaknak akkor már kifogyott a batorságuk.]

Lichtenstein herceg magához hivatatta Teleházy Jánost, a 17. honvédszázad parancsnokát és Koch Lajost, a 10. közös huszárezred parancsnokát. Nagyon valószínű, hogy a szombati lövöldözést tette szóvá, amelyből az ő lakásának is kijutott. A botránynak ezt a részét nagyon titkolják. Ugy a herceg, mint Erzsébet Amália hercegnő rendkívül fel vannak háborodva.

Weisz Hugót mentők szállították el a Szent György-kórházba, ahol vasárnap felkeresték őt Luby Pál és Schmiedt Sándor hadnagyok. — Eljöttünk — mondották — gróf Vay és Taaby bajtársaink nevében, hogy az ügyet a lovagiasság szabályai szerint elintézzük.

A bekötözött fejű, véres szemű hivatalnok megvető mozdulattal felelt: — Egyenruhás banditákkal nem álllok szóba.

Tehát: beföllegzett a lovagiasságnak, amely ebben az esetben felháborító és kaczagtató. De volt egy másik affér

Minden kis hirdetés TIZ szóig — 25 cent. — Minden további szó 2 cent. Kishirdetések előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló” minden ügynöke és a kiadóhivatal: 227 East 13 street, New York.

EGYHÁZI ÉRTESETÉS. A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkésze HARSANYI LASZLÓ. Isteni szolgálat minden vasárnap d. e. 11 órakor. Lelkész: 210—2-ik Avenue.

MAGYAR EV. REFORMATUS P. EGYHAZ New Brunswick, N. J. Templom: Easton Avenue és Hamilton Street sarkán. Isteni szolgálatok szerdénként: Vasárnap délelőtt 10 órakor és este 7 1/2 órakor. Lelkészek: Tiszt. HAMBORSZKY N. B. PÁL, magyar ev. ref. p. lelkész. 209 Nelson Street. Telephone: 450 M. 2.

UNIONTOWN, PA. ÉS KÖRNYÉKI MAGYAR EVANGÉLIKUS REFORMATUS EGYHÁZ: Lelkipásztor: SZÉKELY SÁNDOR. P. O. Box 391. Telephone: 1043. Főgondnok: Dienes János, New Salem. Algondnok: Szűcs Ferencz, Buffington. Pénztárnok: Pankotay J., Buffington.

BIZTOS JÖVEDELEM. Aki szép keresetre, biztos jövedelemre akar szert tenni, forduljon azonnal a Saddle River Land Co. nevű társulathoz. Telektelekre kitérő járulékok mellett gyorsan eladható telkekre ügynököket keres. Minden jelentkező hivatozzék a „Bevándorló”-ra. JELENTKEZÉS SZEMÉLYESEN NAPONTA 10 és 12 óra között. Cím: 115 BROADWAY, 1525 számú irodában New Yorkban. Magyar manager: MAK- RAY ALADAR.

The Friedman Print 215 BOWERY — NEW YORK. Elvállalja alapszabályok s mindennemű nyomtatványok elkészítését. — Kitérően felszerelt magyar nyomda. — Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

UTCAI SZOBA. Butorozott, gőzfűtéses a felsővárosban heti három dollárért kiadó. Subway-állomás közvetlenül a Lenox Avenuen levő lakás előtt. Cím: megtudható a Bevándorló kiadóhivatalában.

Dr. Grünberg Géza 63 MÄSODIK AVENUE, NEW YORK, a 4-ik utca közelében. Magyar orvos. Gyógyít mindenféle gyógyítható betegséget a legújabb idők alatt. Külön gondot fordít titkos férfi és női betegségekre szigorú titoktartás mellett. Személyesen vagy levélileg kezeltek. Forduljanak hozzá bizalommal. Nyitva mindennap reggeli 8-tól est 9-ig. Vasárnap reggeli 8 órától est 6 óráig.

FÖLDET KERESŐK! Tudatom honfitársaimmal, hogy elfoglaltam a Kossuthville-telepen a 65 holdas birtokomat, itt javában szántanak a magyarok és ebben a hónapban megkezdődik az ültetés és vetés. Aki bővebb felvilágosítást óhajt a településről, annak felvilágosítást szivesen ad Holczér Mihály telepitő, aki lakik 86 N. Maltby Ave., Bramleton, Norfolk, Va. Tisztelettel KOVÁCS KÁROLY.

PÁLYAZAT. A new brunswicki magyar ref. egyház pályázatot hirdet kántortanítói állásra. Csakis képzett kántortanítók jelentkezzenek személyesen vagy írásban. Fizetés ötszáz dollár és mellette jövedelem. Pályázatok elküldésének határideje: HAMBORSZKY NÁNDOR B. PÁL magyar ev. ref. lelkész. 209 NELSON ST., NEW BRUNSWICK, N. J.

is, amelyet hirtelen intéztek el. Dr. Krausz Zsigmond ügyvéd a véres éjszaka átment a Korzó-kávéházba és kérte gróf Vayt, hogy ne csináljanak botrányt. — Kuss, maga is zsidó! — rivallt rá a hős Taaby. — Zsidó, de ur! — felelt az ügyvéd és a revolver után nyult. Erre meghökken a hadnagyoecska és csendesen csak ennyit jegyzett meg: — Ki szeretném pödörni a maga bajusztát is. — Majd holnap, fiatalember, — felelte Krausz — most nagyon részeg. Ezzel távozott az ügyvéd, de Vay utána sietett és kérte, hogy intézze el ezt az ügyet. — Ha bocsánatot kér tőlem — válaszolt Krausz. Taaby ettől eleinte huzódzott, de később — Vay tanácsára — bocsánatot kért.

RIZSAK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyárúsítók egyikének. Főirodák: Whartonban, Alphán, Franklin Furnace és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

225,000.00 ÁLLAMI BIZTOSÍTÁS. Joseph Major Myers pénzügyi irodai Főhivatal: PHILLIPSBURG, N. J. Fióktele: ALPHA, N. J. Az összes hajóvalalnak törvényes képviselője. Pénzküldés az 4-hasábba; a legbiztosabbban és legelőnyösebben szállít. Személyesen vagy levelezéssel, valamint kassza-üzemeltetéssel. Az ügyek gyorsan és pontosan megoldódnak. Állami engedélyezett Philadelphia és New Yorkban. Személyesen minden ügyben ingyenes felvilágosítást kapnak.

FORDÍTÁS. Ugy törvényes iratok, mint bizonyítványok és magánlevelek magyarról angolra vagy németről angolra, s avagy mindkét nyelvből magyarra való fordítása végett forduljon levélileg. TÜRK JOZSEF 408 Caxton Building, Cleveland, O.

A NAP A magyar újságírás szociális, Magyarországi legfőbb újság és legelőnyösebb hazai lap. Főszerkesztője: Braun Sándor. Fióktele: (Honnakirás): Brdy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal. A NAP a 48-as esztendő legelső katonája s a 67-es politika legelőnyösebb újságja. A NAP nemcsak a legkifűnőbb lap, de a LEGOLCSÓBB IS. Előfizetés Amerika területére egész évre \$5.— Félévre \$3.— Hónapra \$1.25. Nyelvére Metulványozásokat készíttél küld: A NAP kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker., Rókk Szilárd-u. 9. sz.

Ha nem beszél angolul és ha akarja tudni, akkor küldje be a nevét és pontos címét Mandel Emőnek. Ő majd felvilágosítást fog küldeni, hogyan lehet megtanulni három hónap alatt. — Tandj 2 dollár havonta. 61 AVENUE A, — NEW YORK, N. Y.

MAGYAROK! HONFITÁRSOK! Ha azt akarjátok, hogy pénzetek TIZ nap alatt az 6-hasába érjen, vagy ha a legjobb hajókra a legolcsóbb áron akartok hajójegyet vásárolni, forduljatok Németh János v. császári és királyi konzuli ügyvivőhöz. Ő a legelső magyar bank Amerikában, pontos, lelkiismeretes, tehát a legmegbízhatóbb. Címe: JOHN NEMETH, ELADÓ egy kitérő forgalom vendéglő New Brunswickon. Tudakozódhatni ezen a címen: 5 Easton Ave., NEW BRUNSWICK, N. J.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG ALAKULT 1906. FEBRUAR 27-ÉN, CLEVELAND, OHIO. A Szövetség célja: Az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén. Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz: 515 SUPERIOR BUILDING, — CLEVELAND, O.

Old Vienna Restaurant Co. 115 LENOX AVENUE, — NEW YORK. URBACH S. elnök, RUDNER S. manager. Elsőrangú magyar konyha. — Kitérő italok. — Czigányzene.

AKI ANGOLUL TUD, BOLDOG JÖVŐT ALAPÍTHAT MAGANAK AMERIKÁBAN. KI NE RENDELNE MEG TEHÁT AZ Angol-Magyar Tanító és Iskolája című szabadalmazott és pótolhatatlan tankönyvet? Most, midőn a tömeges megrendelés folytán a könyv máris a második kiadásban jelent meg, a szerző minden honfitárs számára lehetővé akarja tenni az angol nyelv elsajátítását s lezállította a könyvnek árát EGY DOLLÁRRA. A számos megrendelő hírlapilag nyilvánította a háláját, ami a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy ebből a könyvből és CSAKIS ebből a könyvből tanulhatta meg minden magyar ember TANÍTÓ ÉS ISKOLA NELKÖL 50 lecczén át az amerikai helyes kiejelést angol nyelvet minden sajátosság szabályaival együtt BESZÉDBEN, ÍRÁSBAN és OLVASÁSBAN. A könyv megismeretével továbbá a tanuló a honosítási törvényekkel, a pénznemekkel, a mértékekkel, a postaforgalommal, a levelezéssel és címzéssel, az államok számaival, területével, lakosaikkal, fővárosaikkal, az eddigi elnökökkel, a függetlenségi nyilatkozattal, angol hirdetésekkel, a világegyetemben létező tárgyak szótárával, a tárgyalási beszédformákkal, bícs közmondásokkal, a gázmérő óra kiszámításával és sok más hasznos tudnivalóval. Ugy kezdőknek, valamint azoknak, akik tökéletesebbek akarnak lenni az angol nyelvben, a könyv nélkülözhetetlen. Aki megrendeli a könyvet és nincsen vele megelégedve, visszakapja a pénzt, HA NYOLCZ NAPON BELÜL VISSZAKÜLDI A KÖNYVET. EGY DOLLÁR BEKÜLDENDŐ EZEN CZIMRE: ISIDOR BRAUN 2554 East 43rd Street. Cleveland, O. E CZIMEN LÉTEZŐ ISKOLÁBAN TANULOK NAPONTA FELVETETNEK.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztálytal. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburg, Pa. — Alapított 1905-ben. — Igazgatósági gyűléseit tartja minden hónapban saját helyiségében: 433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.

Elnök: Öhegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Henyeli Béla, pénztárnok Horváth János, titkár Szabó Miklós, ügyészek W. Clyde Grubbs, T. Chaim. Duff, magyar ügyész és közjegyző Dobó István, orvos dr. Király L. Béla, ellenőrök Kovács Rudolf, Stagner János. Igazgatók: Pittsburgban Oszkóczy Mihály, Horváth János, Magyar András, Connelville és vidékén Kránitz István, Travesky és vidékén Kránitz Kálmán, Flemingpark és Pittsburgban Kuruc Vendel. Bruceton és vidékén Kánya Gábor. McKeesRockban Henyeli Béla és Szabó Miklós. McKeesportban Kánya Gusztáv. Traugerten Lengyel János, Ambridge-ben Szabó János, Irvinben Kopházi József. Dunkirben Simon József. New Brightonban Görös Kálmán és Belle István. Duquesne-ban Gogolya András és Kalassai József. Coban (Castle Shanon) Bathory István, Leechburgban Soltész János. Preston, Burdenn és vidékén Géczi Imre, Hadnagy Ádám, Pricedalen Krajnyák András. Coal Bluff, Shire Oakson Herspold István. Whiteston Dúdas György. Coal Center és vidékén Kátona Menyhért, Wickhavenben András, István. W. Leisenringen Eiek Lyndorán Uniontownban Mautlay Zoltán. Vintonban Magetti Géza. Expediten Sunyogh Ferencz. Vintonban Olesányi Lajos. Blackburnon Sári Antal. Adelaiden Mihók György. Leisenringen 3. Vlyz János. Star Junctionban Köles István. Largen Bedő János. Connavilleen Gurkovics József.

THE STAR BOOK BINDING CO., Aizóvárosi üzlet: 153 East 4 street NEW YORK. Elvállal minden e szakmába vágó munkát. — JUTANYOS ÁRAK. —

RANKINI I. M. MÜK. ÉS ÖNK. KÖR. — Alakult 1907. január hó 8-án. — Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján. Elnök: Horváth János. Jegyző: Horváth Lajos. Pénztárnok: Bakurov Dusan. Pénzügyi titkár: Burik András. Rendező: Sztrányi Rezső.

18 éve fennálló banküzlet PEARL JOZSEF, bankháza FÜZLET: 319 East 3rd Street. FIOKÜZLET: 301 E. 3rd St., Oak car. SOUTH BETHLEHEM, PA. Az összes hajóvalalnak törvényes képviselője. Pénzküldeményeket a világ minden részébe legelőnyösebben és legbiztosabban küld. Bármily peres ügyet, ugy óhazai, mint itteni dolgokat ellintéz. Közjegyzői okiratokat törvényesen hitelesít. Utalgatásokat ingyen ad.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG ALAKULT 1906. FEBRUAR 27-ÉN, CLEVELAND, OHIO. A Szövetség célja: Az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén. Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz: 515 SUPERIOR BUILDING, — CLEVELAND, O.

Old Vienna Restaurant Co. 115 LENOX AVENUE, — NEW YORK. URBACH S. elnök, RUDNER S. manager. Elsőrangú magyar konyha. — Kitérő italok. — Czigányzene.

AKI ANGOLUL TUD, BOLDOG JÖVŐT ALAPÍTHAT MAGANAK AMERIKÁBAN. KI NE RENDELNE MEG TEHÁT AZ Angol-Magyar Tanító és Iskolája című szabadalmazott és pótolhatatlan tankönyvet? Most, midőn a tömeges megrendelés folytán a könyv máris a második kiadásban jelent meg, a szerző minden honfitárs számára lehetővé akarja tenni az angol nyelv elsajátítását s lezállította a könyvnek árát EGY DOLLÁRRA. A számos megrendelő hírlapilag nyilvánította a háláját, ami a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy ebből a könyvből és CSAKIS ebből a könyvből tanulhatta meg minden magyar ember TANÍTÓ ÉS ISKOLA NELKÖL 50 lecczén át az amerikai helyes kiejelést angol nyelvet minden sajátosság szabályaival együtt BESZÉDBEN, ÍRÁSBAN és OLVASÁSBAN. A könyv megismeretével továbbá a tanuló a honosítási törvényekkel, a pénznemekkel, a mértékekkel, a postaforgalommal, a levelezéssel és címzéssel, az államok számaival, területével, lakosaikkal, fővárosaikkal, az eddigi elnökökkel, a függetlenségi nyilatkozattal, angol hirdetésekkel, a világegyetemben létező tárgyak szótárával, a tárgyalási beszédformákkal, bícs közmondásokkal, a gázmérő óra kiszámításával és sok más hasznos tudnivalóval. Ugy kezdőknek, valamint azoknak, akik tökéletesebbek akarnak lenni az angol nyelvben, a könyv nélkülözhetetlen. Aki megrendeli a könyvet és nincsen vele megelégedve, visszakapja a pénzt, HA NYOLCZ NAPON BELÜL VISSZAKÜLDI A KÖNYVET. EGY DOLLÁR BEKÜLDENDŐ EZEN CZIMRE: ISIDOR BRAUN 2554 East 43rd Street. Cleveland, O. E CZIMEN LÉTEZŐ ISKOLÁBAN TANULOK NAPONTA FELVETETNEK.

AKI ANGOLUL TUD, BOLDOG JÖVŐT ALAPÍTHAT MAGANAK AMERIKÁBAN. KI NE RENDELNE MEG TEHÁT AZ Angol-Magyar Tanító és Iskolája című szabadalmazott és pótolhatatlan tankönyvet? Most, midőn a tömeges megrendelés folytán a könyv máris a második kiadásban jelent meg, a szerző minden honfitárs számára lehetővé akarja tenni az angol nyelv elsajátítását s lezállította a könyvnek árát EGY DOLLÁRRA. A számos megrendelő hírlapilag nyilvánította a háláját, ami a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy ebből a könyvből és CSAKIS ebből a könyvből tanulhatta meg minden magyar ember TANÍTÓ ÉS ISKOLA NELKÖL 50 lecczén át az amerikai helyes kiejelést angol nyelvet minden sajátosság szabályaival együtt BESZÉDBEN, ÍRÁSBAN és OLVASÁSBAN. A könyv megismeretével továbbá a tanuló a honosítási törvényekkel, a pénznemekkel, a mértékekkel, a postaforgalommal, a levelezéssel és címzéssel, az államok számaival, területével, lakosaikkal, fővárosaikkal, az eddigi elnökökkel, a függetlenségi nyilatkozattal, angol hirdetésekkel, a világegyetemben létező tárgyak szótárával, a tárgyalási beszédformákkal, bícs közmondásokkal, a gázmérő óra kiszámításával és sok más hasznos tudnivalóval. Ugy kezdőknek, valamint azoknak, akik tökéletesebbek akarnak lenni az angol nyelvben, a könyv nélkülözhetetlen. Aki megrendeli a könyvet és nincsen vele megelégedve, visszakapja a pénzt, HA NYOLCZ NAPON BELÜL VISSZAKÜLDI A KÖNYVET. EGY DOLLÁR BEKÜLDENDŐ EZEN CZIMRE: ISIDOR BRAUN 2554 East 43rd Street. Cleveland, O. E CZIMEN LÉTEZŐ ISKOLÁBAN TANULOK NAPONTA FELVETETNEK.

MEGJ... VI. ÉV

Hóna megirt Csehors. Az o század ka meg A biroz zetiseg mashoz örök k lasztan nemete az ellen ben leg politik gyogyit ra uj vnyit máf a fakada met, m részeg nök az vette e Ez a munkb dalmi képvise Amint sürgöz esnyad bírodal trakok ázsiai rapták miniszt a dolga lament dekrétu nác el Had szomba tás: Mikor a biroz zetiseg eschek nerth l tagon t az seho adta az mely a rendtel nisztert üléstere A esz csak he honaty Elöb l mást, n egymás mást s vandáló sek fog nánt és saikat. Ez a ton. S ben me utczán Amió ben me ségeket sát, azó nemzetis gárok v az utczá utódoi: rovására ményeki egyes ne tes köve zetisegöl ták mag házban